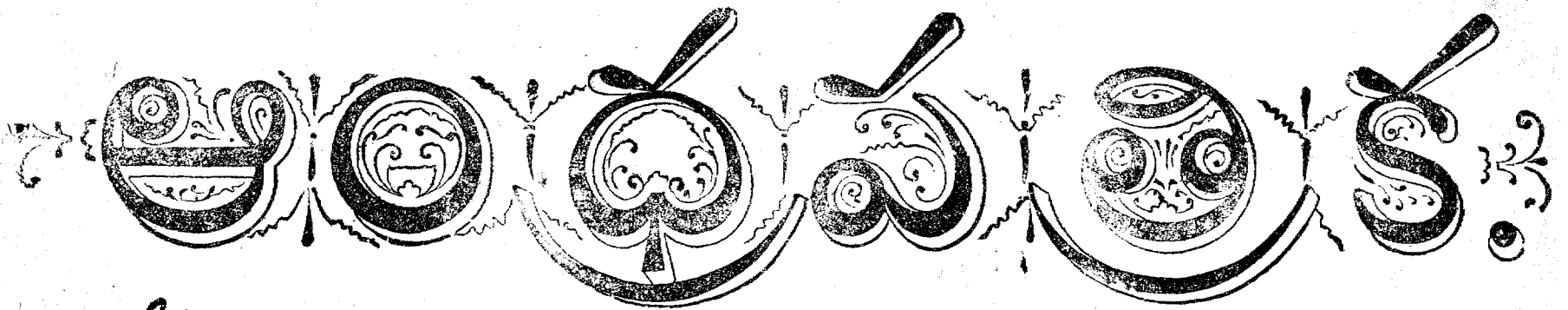

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడి వ ప్రక 1-క 0-1-6

Telephone No. 544.

310762

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జనవరి నెల 11-వ తేది శుక్రవారము
రుధిరోద్ధారి నామ సంవత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ పంచమి ౩.

No. 138
సంచిక ౧౩౮

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1924

గాంధీ మహాత్ముని

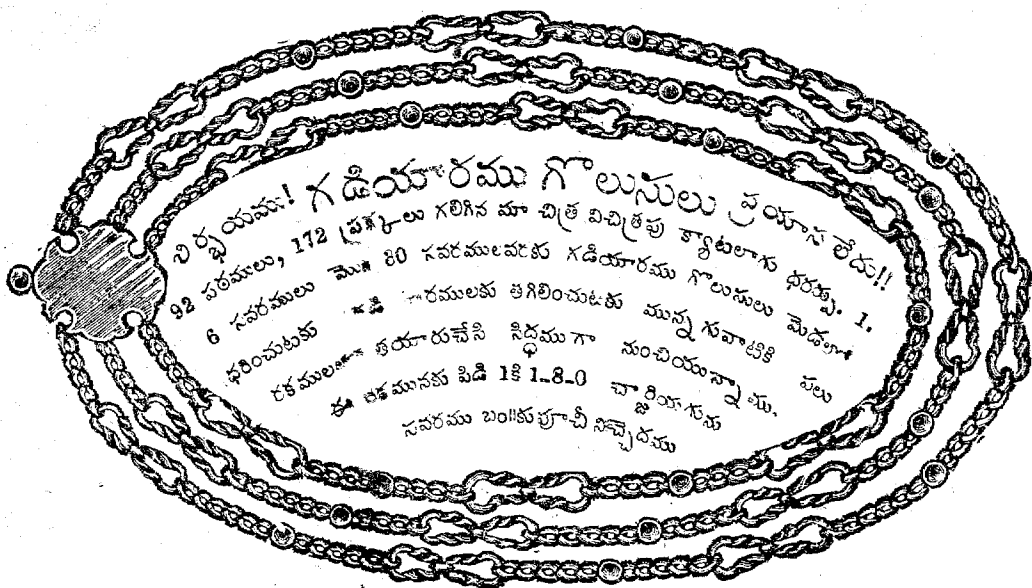
పటము రంగులతో ముద్రించబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. నెల 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుపామ శెట్టి కంపెనీ, నగలకర్తలు, 20, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ ౧-౦-౦.

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన ముఖ్యతెలిసి వ్రాయబడినది.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాగితాలయము,

7, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

5-1-24 శనివారము నుండి 11-1-24 తేది శుక్రవారము వరకు

ప్రతిరోజు రెండు ప్రదర్శనలు

సాంధ్యం 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు

కని, ఆదివారముల మధ్యాహ్నములకు 3-15 గంటలకు

కోహినూరు కంపెనీవారి సూతనకథాని

శుక దేవ చరిత్రము

మహాభారతములో యొక దిక్కుమైన ప్రదర్శనము

దీనితో యూనివర్సల్ ఇంటర్ నేషనల్ హ్యానున్నా,

చోస్యమున్నా చూపబడును.

దంతధావన ఉత్తమ సందేవి

డబ్బీ 2 అణాలు డబ్బన్ రూ 1-4-0.

టి. యస్. యస్. శాస్త్రిగారు,

2 ఏ, అలంగాల వీధి,

(1191) తిరువలికే. పి. మదరాసు.

మీరు వెజిటాల్ సబ్బును ఉపయోగించితిరా?

లేకపోయిన, యిప్పుడే ఉపయోగించుకు ప్రారంభింపుడు.

తెలుపు, పరిశుభ్రత, రసము, మున్నగువాటికి పేరు పోయినది.

నై దుడ్డులు పరిశుభ్రము, తెలుపు, సువాసనలేనట్టి సబ్బునే వాడవలె నని సలహా నిచ్చుటను జ్ఞప్తియందుంచుకొనుడు.

ఉప్పనీటిలో కూడ నురుగు ధారాళముగా వచ్చును.

ధరలకు యితర వివరములకు ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయుడు:

The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

నయముగా దొరకు యిదే మాదిరి సబ్బులను వాడుటను మానుడు.

(1)

SOLE AGENTS:
Messrs. ADAM HAJEE MOHAMED SALT,
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

For Madras and Chingleput.

Messrs. D. V. NAIR BROS.,
Calicut.

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Cochin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

విద్యార్థులకు చారిత్రాత్మకమైన సాంఘిక చరిత్రను గాన
 చేయాలనిపించి వారికి తగినవిధముగ సహాయము చేయుట అత్య
 వసరమని కార్యవిద్యార్థులు అలించి విద్యార్థి జీవన నిధి వా
 దానిని స్థాపించి, బ్రహ్మచారివ్రతుల తగినరీతిని సహాయము చేయు
 టకు ద్రవ్యము వసూలుచేయుట అత్యవసరమని కలపించి. కార్య
 యము కొనసాగించుటకు సంబంధించిన సహాయమును ఒక
 విద్యార్థి మాత్రమే మింకరకు సహాయము చేయు లిగితిని మనస్ఫు
 ళ్లకుల విద్యార్థి కృష్ణికిగానే ప్రత్యేకముగ నిలకొల్పబడిన సంఘ
 యే తత్పుర కంఠికార్థిగ సహాయము చేయు లిగితి మన ప్రాయ
 టకు చింతించుచున్నాము.

(మా స్వేచ్ఛా దుఃఖతేజురి)

[illegible]

(స్వకీయవిలేఖరి)

[illegible]

14-1. 24. ప్రదర్శనము జిల్లాబోర్డు సంఘాధ్యక్షులైన రావు
బహదూర్ శ్యామ్ నారాయణంతులు గారిచే ప్రారంభింపబడును. శా-
టివియు శుక్రవారము గురించి జిల్లావైద్యాధికారి, పరిమలుపరిషత్
ఇతలతో సామ్యసింపబడును. ఆర్థిక బింగ్గాలు అనీపైంటు శర్
జెక్ గారిని శ్రీయుక్త కేవలార్చిష్టగాలిచే రచియింపబడిన కుచి
యను పాటలను ప్రదర్శింపబడును.

15-1-23 దాక్తరు హతాశులగు సామాన్యులగువాఁడు
 ఘోషమునుగించి లాంఛన్లు పదార్థమునువలయునట్లుపైఠూర్వకముగా
 నేర్పించి యుపన్యసించెదరు. జిల్లాశాస్త్రిగారిగారిని రాబుద్ధునకు
 దొరగారు ఆహ్వానించి పంపింతురు.

13-1-24 డేక్ కంట్ దొరసానిగారు ప్రమాదాని గురించి
చియు, కేసునోపాదముచేరించెను. ఈ పన్నెనించెడు, యువాని
పై దృక్ కాస్త్రాని నునానము పశువు భరితుగుణించి పిల్లలును దుండు
దెంగళూరు మామిడిగా ఈ పన్నెనించెడు. మ-రా-క్రై మైదవోలు
చెంగళూరుతులుగాదు అప్పుడత వహితురు.

17-1-24. (స్త్రీ)లకు ప్రత్యేకము ప్రదర్శనము

నా దీక్షితుడు శ్రీమంతుడు ఈమహాపురుషుడు బ్రహ్మసముదాయమున కొనిరా
వలయును ననియు బ్రహ్మసముదాయమున శిష్యులను పొన్ననము జేయిం
చుటకునేదీక్షితుని ఏకాగ్రము చేయఁజేయుదుననియు, సంపత్కర్మము
లొప్పున గల శిష్యులకు చిన్నచోక్తామును, అవటికి వచ్చునట్టి
అలా, అనగా శిష్యులను కొనివచ్చుచారితో 5 గురికి పీఠమును
బహుమతిగాకాదు యిత్తును. పీఠార్థ శ్రోతనానిగాదు పరిశుద్ధ
తనము గుఱియితి యివ్వఁజేయురు, మిన్. పెంటులమ్మగారు అధ్య
క్షుల పహితరురు.

18-1-24- మిస్. నందమ్మగారు శకు వివాహము గావించి
ఈ శవ్వనీం చేదరు. దేవక్షారింగు దొరసానిగా నిధ్యక్షుడివహించురు.

19-1-24-విద్యార్థులకు విందులు జరుపుతున్నా. మద్రాసు రాష్ట్రం కేసరిగారు ఆయుర్వేద శిల్పాచరికులైనను గూర్చి శిష్యునినింతురు. శ్రీయుతి కర్మనాథ రెడ్డిగారు స్కూలు బాలిక ఆరోగ్యమును గుఱించి యొకపద్యం చెప్పారు. రాత్రియూదూరు ఆపంచర్ల కృష్ణరావుగారు రథ్యుల త వసించెదరు. రి. రి. ఛానములతో నుడువుగాను విద్యార్థుల పరిశుభ్రత మీద వ్యాసములు ప్రాణి వంశిన బాలికల ఉత్తమివ్యాసముల రెండింటికి బహుమతులిచ్చుటకు యే వ్యాసుల కేసులు దిద్ది.

సల్లారు బిల్లా హల్లుతిప్పే పరు శ్రీయంత టింగిసి బోసెన్
గారు యీ ప్రదర్శనములను చూచి చాల పొలుపందుచున్నా
రు. శ్రీ ప్రభుత్వములందు ముఖ్యముగా జిల్లా బోర్డువారి ఉపాధ్య
క్షులు ఎగై రాలును, జిల్లా కరీ గ్యాభిర్వర్ధిగమితి కార్యవర్కు
లను శ్రీయంత వర్తేటి విశ్వనాథరావుగారు చాల శ్రమపడు
చున్నారు.

సాంఘికములలో విద్యాభివృద్ధి సామ్యముగ జేసి, తగినవిధముగ తోడ్పడవలసి, సంఘమువారి తోడ్పడు ఇచ్చుట సమాజే ప్రోత్సరణా విధాంత నిశితభవనమును (చదువులకర్థుల కనుసరించి) సెలకొల్పి తీర్చారించుకొనినారు. ఈ విషయమున తగినవిధముట్లను సాధ్యమైనంత ప్రోత్సరణా చేయు సంఘ ఉపాధ్యక్షులకు పంపనామముల రామారావుపంతులుగారు సభాతీర్మానము (క్షరముల) లెగినయేర్పాట్లను ఇచ్చుట చేయుచున్నారు. వ్యాఖ్యలలో నొకభాగమున భవనముల నిర్మించి గురుకులస్థాపనమునకు తీర్మానించుకొనినారు. ఈలోకు చాతీయవిశ్వవిద్యాలయమునకు అతిసమీపమున గలదు. గురుకులమునందలివిద్యార్థులు, విశ్వవిద్యాలయమువారి ఉన్నతవిద్యాలయమున చేరి చదువుకొనుటకు ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. ఉన్నతవిద్యాలయము ప్రభుత్వమువారిచే లెక్కనైనది. అందువలన సంఘములోని అన్ని పక్షములవారును తమ పిల్లల విద్యకు చదివించుటకు ఎట్టి యాభ్యంతరము నుండుకాలదు.

నమోదించినట్లుగా, సాంఘికతలందరినీ తెలియజేయుటకాన, సంఘాధికారులు ఈ క్రిందివిధిని ప్రయోగించుచున్నారు.

ॐ नमः

“1922-ని సంవత్సరార్ధమున చుడరాను నగరమున గో
లకొండ వ్యాపారులసంఘము యొక్క పాపింపబడినదని మీశంకరి
లెలిసియుండును. అనేక ప్రాంతములలో నుండు గోలకొండ
వ్యాపారులలో అన్యోన్యమై తిని, సహకారమును పెంపొందిం
చు జేయుటకును, సంఘమునగల బీద వారికి విద్యాభ్యాసమునకు
తిరిగింక అనకాకమిప్పించుటకును, రాజధానియొం దంతకును గల
చునవారల యింటిపేర్లను, గోర్రమొలను, ఇకర ముఖ్యాంశము
లను సంపాదించవలయు ననియు (ఈ ఆదర్శమునకుగాను ప్రత్యే
కముగ నొక నమూనా తయారుచేయబడినది) ఈసంఘమువారి
తమ ముఖ్యోద్దేశ్యముగ నిర్ణయించుకొనినారు.

తగినంత ద్రవ్యసంపత్తి లేకపోయిన సంఘాద్వేష్యులను
బహుశ్రమముగ నిర్వహించుట కష్టతరము. ఇందులకుగాను సంఘ
సభ్యులనుండి ఒక్కరూపాయవంతున ప్రవేశదమును ఉద్ధార
కర్తావులగు సంఘాధిపతులయొద్దనుండి విరాళములను స్వీక
రించుటకును తీర్మానించుకొన్నాము. మన సంఘములో కొం
దుకు మహానీయులు సంఘసభ్యుల బహుభూను నేకరించుటకును
సంఘముయొక్క కార్యములను నిర్వహించుటకు తమతమ ప్రాంత
ములలో గల సాంఘికల సానుభూతిని బడయజుమను తగిన
తుల్యములను చేసెమనియు వాదన చేసరించుకొన్నారు.
యినను ఈ కార్యము ఇప్పటివరకు తృప్తికరముగ కొనసాగి
నవిచారములకు చింతించుచున్నాము. మనసంఘమునగల పేద

నెల్లూరుజిల్లా ఖడ్గరువ్యాంకు
ఈనాటిముహూర్తం కాలి నాడ కాలం గను వారము నం
కర్కద శ్రీయంత తల్లూరు ముప్పూరువరెడ్డి (జిల్లా కాలం గను
ంభూధ్యక్షుడు) గారి బసయందు సమావేశమై ఖడ్గరువ్యాంకు
సంప్రదించియుండిన అప్పదరభాన్తుల గూర్చి అలోచించి తగి
బానిసదారులందరి ప్రావీణ్యము వారుంటున్నవాని చేసి
వీరికిని తీసికొనిపోవు యేర్పాటుమీద పల్లిపాడు సత్యాగ్రహ
శ్రమమువారికి 1000 రూప్యములును, శ్రీయంత పీఠగంటి రా
మయ్యదాసుగారికి 500 రూ/- యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి. ఇత
రప్పదరభాన్తులందఱును తమకుగల బానిసదారుల విడుద
ల యేర్పరచిని తెలుపబడినందున అది నిశ్చయించవలెను.

మననంఘ్రము యొక్క మఖ్యోద్దేశ్యములను కార్యరూప
మన బెట్టుకొను గాను, సురుకులాశ్రయము (విద్యాభ్యాసభవభవము)
నొకదానిని కల్పగ్రము నెలకొల్పి విద్యార్థుల ఖోజువచ్చజ్ఞానములను
విద్యాభ్యాసమునను, తగినవారి విచారశ్రుతిండు విల్పబట్టు చేయు
కు అత్యంతపరమని మన సామనభ్యుత్థులతో కౌశల రభియోజుపమ
చున్నాడు. ఈ మనకార్యము శరీరీగ కౌనసాగింతము అని
యూహించియుచుండ, మన అదృష్టకాత్తున, నాశాపాంతము
లలో సంభారముచేసి, గొప్ప గొప్ప యుద్ధమములలో నెత్తున
కలభవమును సంపాదించినట్టియు, మనసాంఘియనునది రాజ
శ్రీగలవాత్తుగాడు మన కార్యములను కొనసాగించుటకు ముందండు
చేసియున్నాడు. వీరు మాతృదేశభాషనుఅను, మనసంఘాతము
లపట్టు సంభ్రాగ్ధసానుభూతిలవచుడు. గురువులమును నిర్మించి
గాని పాలనభారమును వహించుటకును అంగీకరించినాడు.

వీరి నిత్రుడు మనపంతులుపక్షమున మనసాంధ్రులయొద్దకు
 తిరిగివచ్చెను. గురువుల పద్ధతులు మొదలగునానిని గురించి
 యీ మిత్రా స్వరూపముగా వివరింపగలరు. వారికి ఎన్ని పను
 లున్నను సంతక నింక మన సమకాలియములకు గాను తమ
 పాదచ్ఛక్తిని వినియోగపరచుటకు సంసిద్ధులైయున్నారు. మిత్ర
 లుగాదరించి, సంఘ కార్యములకుట్లు తగిన సానుభూతిని
 తోచునామమ మాతగలని నమ్ముచున్నాము.

నం ఘ స భ్యు లు.

తేలుమందు

మేల సీనా 1-3 రూ. 0-2-0. వి. పి. సహా 0-12-0.
 లుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు. తేలు
 టువలన విషము పెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరముల వెంట
 ద్వారము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. వట్టిసహోట
 ఉడవారునటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు
 గి నీటివలె నుండును. వట్టిసహోట కొంచము మయి పోసిన
 ధ మాయో మగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడక
 రులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. పత్తియంటి నుండదగినది.

పగుళ్ళకు తెలము

జనవరి 1. కి. మ. 0-6-0. వి. పి. లో 0-11-0
 జన్మ మొదలు 6 వార్షిక వరకు పోషణ 0-5-0 మాత్రమే.
 అరికాల్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, కీటకాది
 పనికి నీరు కారుటయు, జీలప్రట్టుటయు సంభవింపదు. ఈ
 ముసల రాచిన పగుళ్లుమాని జీలపోయి మంచిదర్పము కాగల
 పగుళ్లునొప్పియు నమమగును. స్వల్పకాయము. కాచి పగు
 లు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.
 అన్నపాకొంజనం పిప్పో, మొదలగును - బొంజాయి.

SREE

FREE

Rama Rajya Studio
Portrait Painting in Oil Colours.
 Bromide Enlargements in Black & White,
 Sephia and in natural colour Oil or
 Water Colours.

The undersigned, under whose immediate care and supervision, all our works are executed, was under the personal tuition, in **Bombay, of the great and celebrated Artist A. H. Muller, Esq., of Germany.** and patronised by the Rajah of Sivagiri. The fact that he distinguished himself as Chief Artist for 8 years at Messrs. Doss Bros., etc., in Madras is a sufficient guarantee that he can always give complete satisfaction to his customers. Charges moderate. Prompted attention Neat execution.

A trial order is solicited.
P. A. KRISHNAMA RAJAH, Artist.
1/21 Rajagopalanayakam Street,
Chintadripet Post, Madras.

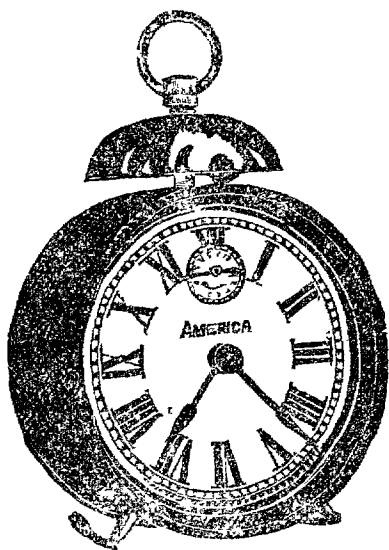
ఆంధ్ర దేశములో ప్రఖ్యాతి గాంచిన

యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్మవారి శ్రేష్ఠమైన గడియారములు

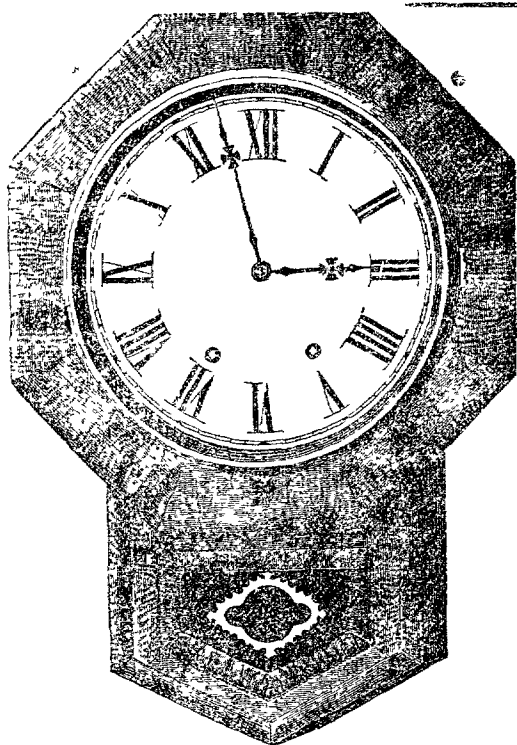
సరసమైన ధరలు !

గ్యారంటీతో అమ్ము గడియారములు !

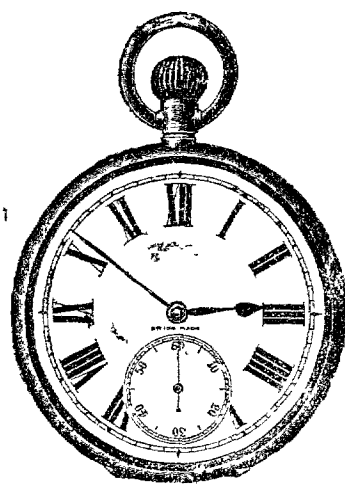
వెంటనే ఆరరు వంపుడు !

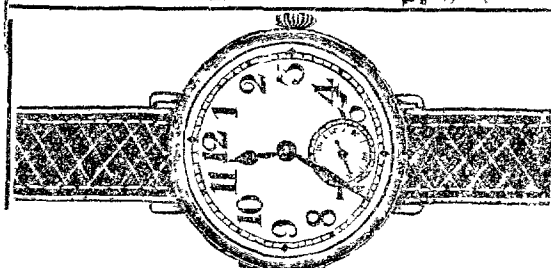
జ్యూట్ అలారము గడియారము: రు 4-8-0
అమెరికన్ అలారం గడియారము 5-8-0
జ్యూట్ 'వి' అలారం టైంపీసు 5-0-0
జ్యూట్ 'వి' టైంపీసు 8-8-0
సంగీతముపాడు జోకరు టైంపీసు 14-8-0

“స” మామూలు పెద్దగడియారములు, 8” జోకారు వీగము, గంట అరగంటకు 22-8-0
8” అంగుళముల పెద్దములుకులది 25-0-0

పెద్దగడియారములకు వచ్చి
రానగట్టు శ్రేష్ఠము
జ్యూట్ టైంపీసు వచ్చి రానగట్టు
పెద్దగడియారములకు వచ్చి
రానగట్టు శ్రేష్ఠము

ప్రఖ్యాతమైన “లాంక్” పౌంట్ల కలములు
14 కాగితపు బంగారు పాళీయును ఇండియన్ పౌంట్ల కలది.
జ్యూట్ కలము రు 8-12-0
లాంక్ కలము 5-0-0
లాంక్ కలము, Red moffled
లాంక్ పెన్సిల్ రు 6-8-0
లాంక్ సిరా- మంచురకము పౌంట్ల కలములకు పయోగించు
సిరా 4 బౌన్సుల సీసా 1 కి రు 9-0-0

మాగడియారములన్నియు మంచిపామానము కలిగి గ్యారంటీ పత్రికలతో అమ్ముచున్నాము. పెద్దగడియారములు కాలసిన వారు రు 5-0-0 లు అడ్వాంసు పంపవలెను. అట్లు పంపనిచేయిన గడియారములు పంపబడవు.

చేతికి టైంకోను గడియారములు
12 వైబు నిక్కెలువచ్చి తోలు
పట్టుక రు 5-8-0
మాడనా రిమవచ్చి 6-0-0
చదువునైనా రిమవచ్చి 7-8-0
“స్వరాజ్య” రిమవచ్చి 7 కంపులది 20-0-0
రొట్టు గోలు రేడియము రిమవచ్చి 20-0-0

యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్మ, తపాలాపెట్టె నెం 29, కాకినాడ (అని వ్రాసికోవలెను.)

విశ్వప్రాప్తానభ రాజమహేంద్రవరము

ఆంధ్రభూమిలోని మహారాష్ట్ర స్వాతంత్ర్య సుబ్బారావు పంతులుగారి యాగ్రాసాధిపత్యము క్రింద 6-1-1924 సం॥ రము అదివారము సాయంత్రం 4-30 గంటలకు స్థానిక బౌను మూలం భవనమునందు ది ఆర్ ఇండియా విశ్వకర్మక లిబరల్ ఫెడరేషన్ (అఖిల భారతీయ విశ్వకర్మకారణ సంఘము) యొక్క రాజమహేంద్రవర పౌరకాళాపక్షమున జోక విశ్వ ప్రామాణ్యపరంగంనభ జరిగినది. శ్రీయుతు లగు సుబ్బారావు పంతులు గారు సభను ప్రారంభించుచు నిట్లువర్ణించిరి:

మహాజనాధిపా! నాకు మొదటిసారియే శిల్పమునందలి మానమున్నది. శిల్పిని కళలయందు భూతిసంపాదించినగాని యేదేలేమైనను నాకరకతను గాంచినట్లు కలంపబడజాలదు ఇట్లగుచు, అమెరికా, జర్మనీ, జపాను మున్నగు విశేషములయందలి యిందిరీక్షనభిమితిమిది మున్నది. కాశ్రీయవిద్య మనశోకము నందు విశేషభావమును ప్రాంతబడియున్న కారణమున నాధు నికపద్ధతుల నవసరించి శిల్పము విశ్వప్రామాణ్యములయందు కల యెల్లిజాలవచ్చును. పూర్వకాలమున శిల్పము విశ్వకర్మములయందు నేక విధముల వృద్ధికివచ్చియున్నట్లు నిదర్శనము లున్నవి. భారతములో వర్ణింపబడిన మయసభ విశ్వప్రామాణ్య నిర్మితమే. ప్రామాణ్యకేళములందు ఆర్టికాట్ గిల్లు స్థాపించబడియున్నది. శ్రీ కట్టికట్టములు మున్నగునవి కాలసినచిన్నను అమెరికా, ఇంగ్లాండు మున్నగు దేశములయందు యీసంఘములకే దరఖాస్తు లంపబడును. శిల్పము పునర్నిమన పొందుగట్లు భారతవర్ష మున గూడ ప్రయత్నములు జరుగుచుండుటచే విశ్వకర్మసంఘము లానినా రందరును కలిసి పనిచేయవలసియున్నది. నగల నన్నింటిని నేటిని ఈసంఘమువారే తయారుచేయుచున్నాడు. మదరాసు మున్నగునగులయందు దినగలవ్యాపారము యొక్క

లాభమును మాత్రము పి. ఆర్. అందు సన్మ, టాకరు అండుకం నేసి మున్నగువా రినుభవించుచున్నారు. సంస్కరణములకు ముందు యువరసియనుట తప్పు. కాట్టలను కాపాడుకొనుట కొక సంఘమును స్థాపించి దానికి కార్యదర్శిగ మదరాసు మెయిలు యె డి టి యె వేల్చి గా రి ని నెలకు వేయిరూపాయలవరకు మీ ద ని యె మి ం చి యు న్నా రు ఆయన ఇంగ్లాండులో నివ్వ దానంఘమునకు పనిచేయుచు న్నాడు. మీరు కావలసి రాజకీయబుద్ధి, విద్యవైలా లు సంపాదించుట కొక సంఘము కావలసియున్నది. సంస్కరణములనున్న విచారించుటకు మాట్లాడుకొని రీతేతమునకు నచ్చుటకుముం దివిశ్వకర్మక లిబరల్ ఫెడరేషన్ స్థాపింపబడి నది. దీని యాజమాన్యమున రాజమహేంద్రవరమునందు బిగిన ప్రభుమంధ్ర రాష్ట్రీయ విశ్వప్రామాణ్య సభయందు నేనుకూడ మీ రాజకీయ బుద్ధుల బలపరచి ప్రసంగించియున్నా ను. ప్రత్యేకముగా ఆర్టికాట్ లేకపోయినను మైసూరీలో నామి నేనుక యెచ్చుటకు గవర్నరుగారి కధికార మున్నది. మదరాసు లెజిస్లేటివు కాన్ఫరెన్సుకు గతసమావేశమునందు విశ్వకర్మల కొక నామినేషన్ నియోజిషను యెచ్చుట యెత్తివేయుటకు విచారకరము. విను అందోళన చేసినగాని యే సంఘమున లేక నాట్టలను స్థాపించుకొనజాలదు. ప్రామాణ్యకేళములయందు నిర్వృత్తులు బహుముఖముల విస్తరించుచుండగా ఈజేతము నందలి శిల్పము ప్రాతరదర్శకులతోనే వ్యవహరించుచున్నారు. కర్మసంబంధము, వేకాస్తాధికారమునందును ప్రామాణ్యల తో సమానబుద్ధులుగల విశ్వప్రామాణ్యము మాత్రమే భారతీ యిల్పము సభివృద్ధి గొనిరావలసిన యధికారమును కలిగియు న్నారు. అంగ్లాండు విశేషముల యందలి శిల్పములగల గౌరవ మత్యాదలనే మీరును సంపాదించుటకుతగిన కృషి నివర్తించుచు యున్నది. పిమ్మట శ్రీకంచుమత్తి వేంకటేశ్వరరావులంద్ర రావునాయకుగారు మాడ శిల్పభివృద్ధితై కొంతటి మాట్లాడిరి. ఆతరువాత దార్ల కొండారావుగారిచే నుపపాదించ బడి, భవశేకర్మపు సోపనింగచార్జిగారిచే బలపరపబడి

ఈ క్రిందిరీత్యాములు కర్మసామెదము జొందెను.

(1) మదరాసు లెజిస్లేటివునందలి దివరలో కొన గలదియున్న స్థాన మిచ్చు డెత్తివేయబడుటకే సభవారు విచారించు చున్నారు. నదిని సభయందు వాంఛనిశ్వప్రామాణ్యల లెభక నొక ప్రతినిధి నియమించుటకుసరము. అంతలకు బ్రహ్మశ్రీ వండిత గానాలరాజమూర్తిగారిని నియమించవలెనని ఘోషించి నది శ్రీనిల్లింకుడక ప్రభుత్వగారి సేవభవారు కొరచున్నారు.

(2) లోకల్ లెజిస్లేటివు కాన్ఫరెన్సు దీనిసంఘమునకు ప్రాతినిధ్య ది నుబుదనెయెడల దానవలన నేర్పడు యెంత్య ప్రి పొగట్టుకుకే నాటికే చెందిన వండిత గానాల రాజమూర్తి గారిని లెజిస్లేటివు ఆసంబ్లియం దొకసభ్యునిగ నామి నెట్టు చేయవలెనని యీసభవారు ఘనతహించిన శ్రీ రీడింగు ప్రభువు గారిని కొరచున్నారు.

(3) ఇండియన్ నేషనల్ లెబరు కాన్ఫరెన్సుయొక్క కా నున్న జనోవా సమావేశమునకు భారతీయపౌరకామిక పక్ష మున చేతిపంతులన జీవించు 4 లోట్ల విశ్వకర్మసంఘమునకు చెందిన వండిత గానాల రాజమూర్తిగారి నీమా కొం డెలిగేటు గ నియమించవలెనని యీసభవారు యిందొక్క దొరకము యె క్కలెబరు (యెండ్రీ) డిపార్టుమెంటుకు నూచించుచున్నారు.

పిమ్మట ప్రామాణ్యకేళిగారు తమ యంతోర్త కాన్ఫరెన్సుయొక్క దైకమత్యముతో మెలంగి మీసంఘమును బాగు పరచు టతో నేకాభివృద్ధి నుచిరికిభమున బ్రయత్నముల నలపవలె ననియు స్వయంసహాయకర్మని గూడ జాత్యభివృద్ధికి చాటు పడవలయు ననియు హెచ్చరించుటతో సభను ముగించిరి. ఆ గ్రాసాధిపతులకు నందన సమర్పణము గాంచుటకే తరువాత రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగించబడినది.

కానూరి గురుమూర్తి
కార్యదర్శి

రాయ్ కమిషను

మద్రాసునందు తుది రోజువిచారణ

వ్యవసాయశాఖకు యూరపియను రిక్రూటుమెంటు నాపివేయవలెను

భారతీయాధికారుల సయ్యక్తమగు వాదన

బ్రిటిష్ వర్గము కమిషన్ రీడినమన మద్రాసునందు తుది విచారణము నుమావేశమైరి. కర్ణాటకా శాఖాధికారి యగు రూడల్ ఆఫ్ ఆఫ్ సైమన్ గారును, కర్ణాటకా శాఖలోని భారతీయాధికారుల ప్రతినిధులును ఈ దినమున హాజరుగాను సాక్ష్య మొనగిరి. బ్రిటిష్ ఇండియా యాక్టెలెను ప్రాసెక్యూషన్ ముగియవలెను 1913 సంవత్సరమునందు మధ్యకాలములోని వచ్చిన ఉద్యోగులను రహస్యముగ విచారించుటచేరి.

వ్యవసాయ శాఖాధికారి - మంత్రితో సన్న్యస్తత

కర్ణాటకా శాఖాధికారి యగు ఆక్టేవ్ నెమెగారు తనకును, మంత్రికిగల వ్యవహారముల గూల అన్వేషణలుగానే యుండెనని నడిపెను.

అయినను, మంత్రిపదవులలోని వ్యక్తులు తమయ మారుచుండు రెనుదినములమున గమనింపవలెను. అందుచే నీశాఖవారి వ్యవహారముల చాలగవలె అభ్యర్థిశాఖ కార్యదర్శిపై భార పడియుండును. ఇంతవఱకు కార్యదర్శి యూరోపియను అధికారిగ నుండెడివాడు. కాఖాధికారితి చాల కష్టతరమగు కర్ణాటక పరిస్థితుల సంభవించు నని యెంచుట కలకాశము గలదు.

అధికారుల నియోజనమునకు బోర్డు

కర్ణాటకా శాఖలోని కీకమీద నోనర్సులను నియోజనములను గురించి సాక్షి ఇట్లు నూచించెను. ఉన్నతోద్యోగములకు నియోజనము సందర్భమున నెల్లప్పుడు కష్టమై ఎల్లప్పుడు నియమింపవలెను. ఇందులకుగాను భారతదేశమునకును మరల బోర్డులకు యుండవలెను. భారత ప్రభుత్వమువారి వ్యవసాయసలహాధికారియు ఆయా రాష్ట్రముల వ్యవసాయ శాఖాధికారి యుండుకావలెను (ప్రత్యేకావధానము) అకడమిగారి అధికముగ గాని అధికారులు ఒకరిద్దరధికారే సందర్భమున ఈ బోర్డునందుండవలెను. ఈ బోర్డునందు ఒక్కొక్క ఎక్కువవలసలకు అధికముగ నుండవలెను. ఏదైన నున్నతోద్యోగము భారతీయ యెడల, దరఖాస్తులకు ఈ బోర్డువారు నివారించి నియోజనముల నొసర్చెదరు. అట్లు వారిచే నెన్నుకొనబడిన యాదకు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము క్రింద రాష్ట్రీయ శాఖలో నియమింపబడును. నియోజనములను వర్గ, రాజకీయ భావములచే ప్రేరితములు గావించె నుండుట కిదియే సాధనము. అదెడలకి తగిన భూతీయము దొరకనియెడల యూరపియనును నియమింపవలెనని నుంచుచుగా రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికి వెలుపవలెను.

అప్పుడు, లూగరు రాష్ట్రీయ శాఖలని రెండు శాఖలుగా విభజింపవలెను. శాసన అధికారము అన్నిటికిని వ్యవసాయ శాఖాధికారియే నియోజనము లొసర్చును. ఉద్యోగ శాఖలందు క్రమశిక్షణమును సాధనమును సాగించుటకు యూరపియను అధికారులుండుట అవసరము. ఈ శాఖలో నూటికి 50 కి తక్కువగా వుండ భారతీయులు యుండవలెను. 20 శతకర్ణాటకా ప్రస్తుత యూరపియను అధికారుల సంఖ్య సమాప్తమున రిగ్గింపరాదు. అని వ్యవసాయ శాఖాధికారి తెలిపెను.

భారతీయాధికారులు

యూరపియను రిక్రూటుమెంటు నాపివేయవలెను

కర్ణాటకా శాఖలో భారతీయాధికారులు ఉన్నతోద్యోగములను అభిలభ్యతాకుగ నుండుట లాభకరమను నభిప్రాయమునందు తన శాఖాధికారితో నేకిభవించిరి. కాని, యూరపియను, అధికారుల సంఖ్యను గూర్చి మాత్రము మాత్రము నేకిభవించి కాలకపోయిరి. కర్ణాటకా శాఖలందున్న రాధికారియు అన్నిటికిని భారతీయుల నియమించి నక్కడే ఈ శాఖ భాగగ లాభకరముగ కనిపేయగల. దనువిమతమును భారత ప్రభుత్వమువారు 1910 సం ప్రారంభమున నే ఆంగీకరించిరి. ఇట్టి గుటకు కమిషనువారికి అభిప్రాయము నే తిరిగి బలపరచిరి. ఉద్యోగములను భారతీయుల కర మొన యు విధానముగ కర విచారణసంఘమువారు నూచించినదాని కంటెగూడ చాల మందముగా సాగుచున్నది. ఇందుచేత, యూరపియను రిక్రూటుమెంటును ఆపివేయవలెను. అట్లుగాక యూరపియనుల నియమించుటపట్టిని సాగింప నెంచునెడల వారు భారత ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడి వారి అధికారము క్రిందనే యుండవలెను.

గాంధీమహాత్ముని విడుదలనుకోరుట

బిపిన్ చంద్రపాలుగారి తీర్మానము

ధిల్లీ, జన 10:—గాంధీమహాత్ముని, 124 (ఎ) 153 (ఎ) సెక్షనుల కింద కేసింపబడిన తదితరులను వదిలిపెట్టవలె నని గోరుచు, భారత కానకసభయందు తీర్మానము నుపసాదించెనని బిపిన్ చంద్రపాలుగారు (బాతీయవాది) నోటిను నొసగిరి. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు, యూరపియను, అంగ్లో హైందవ ఉద్యోగ కాలకావండు ఆ డి టు కా ఖ ల ను తి ప్పు మి గి లి న కాఖల నన్నిటిని భారతీయులకును యూరపియనులకును విలసిల్లుట రిందీకల్యాణమునయూహించి 2-వ సెక్షనును సవరింపవలెనని గోరుచు మరయూ: తీర్మానమును గూడ మీ ప్రతిపాదించెనని తెలిపిరి.

గాంధీమహాత్ముని కరుణలతోని తీర్మానమునకు మొదట నోటిను నొసగినదానిలో దాక్కున శాసనముగా రికరు (అ. వె)

స్వరాజ్యపక్షనమ్మలు

లక్నోయందు సమావేశ మగుట

లక్నో, జనవరి 10:—రాష్ట్రీయ, కేంద్ర కానక సభ్యులలోని వ్యవసాయ పక్ష సభ్యుల సమావేశము నిన్న రాత్రి చిత్రాంజనవాసుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద ప్రారంభమయ్యెను. భారత ప్రభుత్వమువారి తొలగు బాతీయ వాంఛముల వట్టికను తయారుజేయుట కిదిసమావేశము జరిగెను. బాతీయవాదీ స్వరాజ్య పక్షసమావేశమువారిచే నియమింపబడిన కార్యదర్శిగా వర్తమునాగు తయూ చేసిన చిత్తూర్తమునై చర్చునరిగెను. ఇందు ఎట్టి పరిష్కారములకును రాలేదు. ఈ మధ్యస్థము తిరిగి చర్చ ప్రారంభింపవలెను. (అ. వె)

అకాలీనాయకుల విచారణ

మద్రాసు లెవ్వరును డిఫెన్సు పెట్టుకొనుండుట

అమృతసింహ జనరి 10:—కిమి:లు లాసరకణంట్టును 17 (2) సెక్షను క్రింద, కిమి:లకు గురుద్యారా (ప్రభుత్వకమిటీ) సభ్యులు 61 నుండి వైకాపా పబడిన నేరమునందు విచారణ ఈ దినమున సర్దారు బహద్దూర్ మారదానుకు సునింగు (ఒకటవ తరగతి మేజర్) యొకుట ప్రారంభమయ్యెను. కి. గు. ప్ర. కమిటీని అకాలీనాయకుల ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటనకు భాకసాహెబు మెయిఖఫ్యూలా (కొత్త డి. ఎస్. పి) గారు బాఖులుచేసిరి. కి. గు. ప్ర. కమిటీ, కేరలు కార్యదర్శి తారాసింగు అను సంకేతముతో తమకు సంపబడిన (కేస్ నెమ్మా) నికను మె యి టు అ బ్ల ల్ క రి ము ("నీకేసు") కత్తికాసుంపాదనము) గారు బాఖులుచేసిరి. 7 వ తేదీన జరుగు కి. గు. ప్ర. కమిటీవారి సమావేశమును గురించి 6 వ తేదీ ట్టిబ్యూరు నందు ప్రకటింపబడిన తంతివార్తను చాకే పరిశీలింపి అసాఫియేటెను (వెన్ను) ప్రతినిధి తెలిపెను. తన కావార్త ఎరియాలముగా తెలిసిడియు లనకు బాధకము లేదని ఆకడు తెలిపెను.

చలనలు ఇంకను అసంపూర్తిగా నుండుటచేత కేసు 28 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడినది. (అ. వె)

మొట్టమొదట కల్యాణులైన ముప్రసిద్ధులగు కాన్రవేల్లలను నియమింపవలెను. మీ మిమగిలవలె జట్టుదలతో పనిచేయుటకు చుండుట వచ్చి భారతీయులకు బోధించి తిరిగి వేయవలెను.

శాఖాధికారి భారతీయుడుగ నుండవలెను.

కర వత్సరములందు భారతీయులెట్లు వివాదించబడినది యను సంఘమువారు తమవారే వివరించిరి. ఇకమీద వ్యవసాయ శాఖాధికారియు అభ్యర్థిశాఖ కార్యదర్శియు నిగవులను భారతీయులగు నే యుండవలెననియు అట్లుగానుండవలె మొదటి అధికారియెను భారతీయుడుగ నుండవలెనని భారతీయాధికారులు కోరిరి.

భారత వ్యవసాయ శాఖలందు ఉద్యోగపదవులకు క్రింద కలెనని వీరు నూచించిరి. ఈ శాఖ రాష్ట్రీయ శాఖల నొనర్చబడిన యెడల శాఖలలో రెండు భాగము లేర్పడును. ప్రారంభపేతకముల సంవత్సరమునకు, అభివృద్ధిలోను కర్షిను సంవత్సరమునకు భారతీయాధికారులు నిరావరణ యొనర్చబడుచున్నార, పెన్ను అనునది పేతకమునందు నిలువ యుంచబడిన ఒక భాగము మాత్రమే. అందుచేత పెన్నులు మొత్తమునంతకు, అధికారిగాని అతనివారసులకుగాని యొనగవలెను. పెన్ను ను చుండుగా తీసికొనుటకుగూడ నవకాశ మొనగవలెను, అది భారతీయాధికారుల వామ్యులములో దెలిపిరి.

సర్ మాల్కము హాయిలీ

నియోజనము

యూరపియనులసంతోషము

లాహోరు, జన 19:— సర్ మాల్కము హాయిలీ గారు, పాబాలు గవర్నరుగా నియమింపబడుటను గురించి పంజాబులోని భారతీయ ప్రతి వ్యాఖ్యానము నొనర్చలేను.

సర్. మాల్కము హాయిలీగారి నియోజనమువార్త, ఇంతవఱకు లాహోరునందు దన్ని పక్షముల ప్రజలను బాగుగనే అడరించిరి. హాయిలీగారు మొదటినుండియు పంజాబునందు పనిచేయుటచేతను, అత డారాష్ట్రీయవాద గుటచేతను, ఇతడు యూరపియను ప్రజలకు ఈనియోజనమునకు చాలనులైనాముతో స్వాగత మొనగిరి. హాయిలీగారు అర్ధ కమిషనరుగ పనిచేసియుండెను తరువాత కీలంకావమిగాన సెటిల్మెంటు అఫీసరుగా వానైతేమను అధికారిగను పనిచేసియుండెరి.

సివిలు, మిలిటరీ గెటెలు

సివిలు మిలిటరీ గెటెలు కత్తికా హాయిలీగారి నియోజనమును గురించి వ్యాఖ్యానమునయ్యెను, నిట్టివానెను:— ఇతరుల పేర్ల కంటె మీపేరే చాలామార్లు వివరించెను. ఈనియోజనము చాలవిధములుగా సంతోషపడ మొనగిరి. ఇట్టి ఉన్నతాధికారిగాను కనపరచుట అక్రమమని నీకనియందు గలవు. దానికీతోడు, అతని చాకములమును, మారకృష్టియు ముప్రసిద్ధములు. ఈనియోజనము పంజాబు రాష్ట్రములకు శుభమును నూచించుచున్నది. (అ. వె)

మూలము అల్లరులు

ప్రజలపై పరిహారమును విధించుట

మూలము జనరి 10:— 1922 సంవ మొహరము పండుగ సందర్భమున జరిగిన అల్లరులకు గాను మూలము ప్రజలపై దు. 75000 ల ఆపరాధమును విధించుటకు పంజాబు ప్రభుత్వము వారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈము త్తమును కమిషన్ జేయుటకు మంచి మార్గముల నూచించుటకుగాను డిప్యూటీ కమిషనరు అధికారియై క్రింద ప్రజల ప్రతినిధులపర జరిగెను. (అ. వె)

కీ. శే. సర్ వి. అరుణాచలంగారు

మధురలో అకస్మాత్తుగా మరణించిరి

సర్ వి. అరుణాచలంగారు యావధ్య మదరాసు కచ్చియండి తిరిగి కృతేషునకు బోవుచుండగా మధురప్రభుత్వమునకు మధురలో ఎగరమున అకస్మాత్తుగా మరణించిన దెలియుట కంతయు విచారించుచున్నాము. ఈయన కొలంబో యందలి ఉత్తమ కులమును, సర్ మాత్తుమూరవ్యామి ఎం. ఎల్ సి గారికి మేనల్లుడు. ఈయన 1853 సం సెప్టెంబరు 14 వ తేదీన జన్మించెను కొలంబో ఎకాడమిలో విద్య నేర్చిన పిదప సికాను ప్రభుత్వము వారి స్కూల్లో ఉపాధికారి కేబ్లిడ్జీతోయి 1875 సం. డి. ఎ. పరీక్ష యందు కృతార్థుడయ్యెను. పిమ్మట లింకొలను వ్యాపకవాన వృత్తిలో తేరి, వెంటనే సికాను సివిలు కర్షిను ఉద్యోగమునందు చేర్చుకొనబడినది. అయిన వివిధ ప్రభుత్వ ఉద్యోగములందు పేదపడసి, 1912 సం. ఎగ్జిక్యూటివు సభ్యుడయ్యెను. ఈ ఉద్యోగమునందుండేయి 1913 సం. బిరమించెను. అయిన ఉద్యోగములందలి ఘనతకు మెచ్చుకొని, 1897 సం. విక్టోరియా డైమండు అవార్డు బంగారుపతకమును బహుమతిగా నిచ్చి, 1914 వ సర్. బిరుదు నిచ్చిరి. అయిన సారస్వత విమతములందు, ప్రభాభివృద్ధి కార్యము, లందును యెక్కువగా సాటుబడినవాడై, ప్రతిసంఘమునందును అభ్యుత్తుడుగనో, ఉపాధ్యక్షుడుగనో భాగ్యులిగాంచెను. సికానులో యిప్పుడు ఆచరణమందున్న కా స న ము లు గొన్ని ఆయన తయారు చేసినవే. ఇవిగాక చుత్రాశములగు గ్రంథముల గొన్ని రచించెను. ప్రభాభిమానులలో నొకడు ఆయనను గోల్కొపుటలో సింహాశమునకు ప్రసరికొకర సంభవించినది. ఆయన బుటుంబమునకు మాయొక్క సానుభూతిని వెలుపగోరెనను.

వీరు మధురలో సవానయ్యగారి అతిథులుగానండెరి. వీరు ముప్రసిద్ధ చిత్రకావిమధురకులకు దాక్కు అనందకుమార స్వామిగారికి బాతులు. అనరులో సర్. పి. రామనాథన్ గారికి సోదరులు.

భారతి

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ 6-0-0 విడిపత్రిక మెల రూ. 0-10-0.

చిత్రలేఖనము - పటములు

ప్రతినందికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

పుష్కరమాససచిత్రయందు గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

ఆంధ్రవాఙ్మయమున ఆంగ్ల సారస్వతప్రోక్షలము - జేవులవల్లి అప్పలనరసింహముగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. టి. స్రావీ నాంధ్రులెవ్వరు! ఆర్యులుకా? చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, వాఙ్మయసామ్యము - కురుగంటి శీతా రామయ్యగారు, ఎమ్. ఏ., భారతనీతి - విజయమూరిరంగారావుగారు, ఎం. ఏ., బి. ఎల్., భారతి - చిలక మర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు, ఖురాన్ - ఉమర్ అలీషాకవిగారు, గుణగవిజయాదిత్యుని సాతులూరు తామ్ర శాసనము - కీర్తి శేషులగు కొమ్మిజా వెంకటలక్ష్మణరావుగారు, ఎమ్. ఏ., ప్రథమసాంధ్యము - టాలు స్టాయి ప్రణీతము శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు మొదలగు వారి వ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరములు

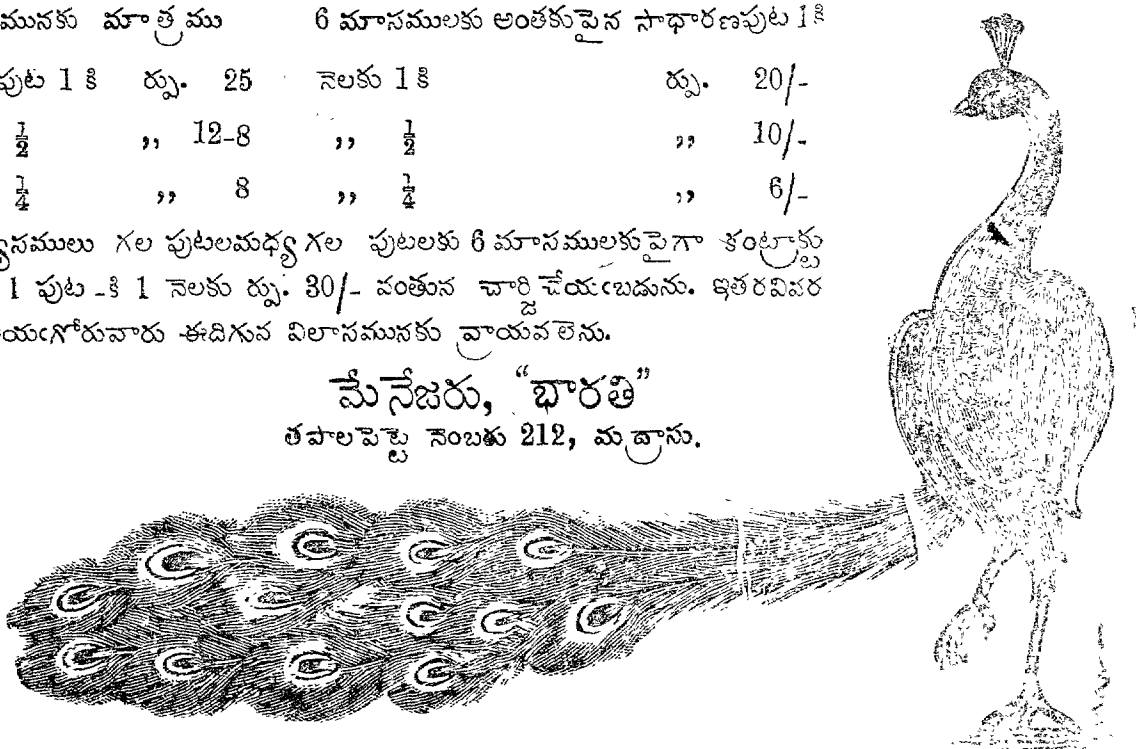
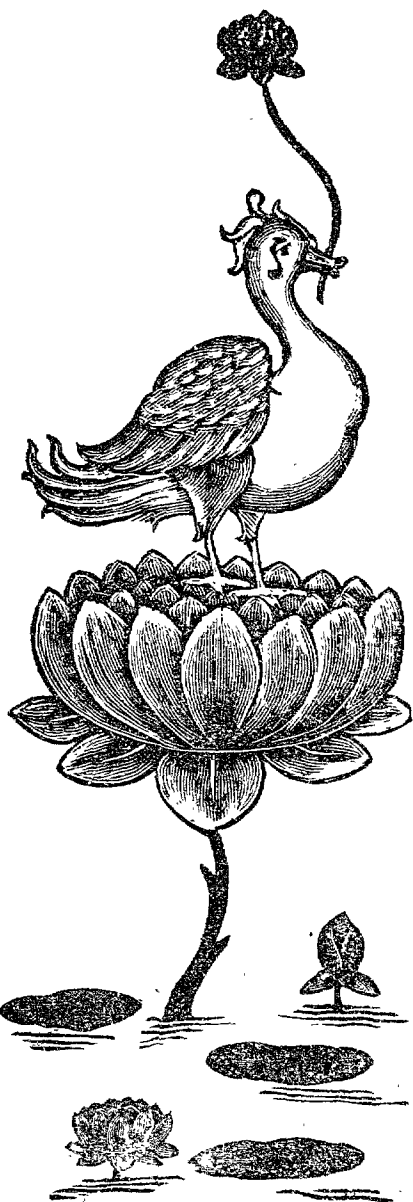
రంగుల చిత్రపటములు:- మహాత్మాగాంధీ, శ్రీకృష్ణభగవానులు, శ్రీరాధ, ఆంధ్రబాలిక, శ్రీకృష్ణుని యమునావిహారము, పాపికోండ-గోదావరి ఇంకను నితరపటములునుగలవు.

భారతి ప్రకటన ధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము	6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1కి
సాధారణ పుట 1కి రూ. 25	నెలకు 1కి రూ. 20/-
,, 1/2 ,, 12-8	,, 1/2 ,, 10/-
,, 1/4 ,, 8	,, 1/4 ,, 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన, 1 పుట -కి 1 నెలకు రూ. 30/- వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, "భారతి"
తపాలపెట్టె నెంబరు 212, మద్రాసు.

అఖిలభారత ఖాదీ పచారక సంఘము

అంధ దేశ పర్యటనము

జెడవాడను నాయకులు సందర్శించుట

(మా ప్రత్యేక క్రాంతినిధి)

గీత లేదీ వ్రదయము ౧౦ కంటకు శ్రీమంతు శారాయన
కాబాగు నాయకబు దయతో వెజవాడకు వచ్చిరి. రక్షి
యనుభూతాత్మదత్తయ్య, జిల్లా సంభూతాత్మదత్తయ్య, జాతీయ
పాఠశాల యుపాధ్యాయులున, అద్దేపల్లి అచీశేషయ్యగారు
వజ్రస్థుని వైద్యసహాయులు కలిసి ఆహ్వాన మొనంగిరి. మధ్యా
హ్నం ౮ కంటకు నాయకులును ఖద్దరు గుత్తెత్తి దారులును
సమావేశమై పుత్తెత్తి కలగించున్న ఆటంకములను, దాని నివార
ణోపాయములును ఒక్కొక్కరు చెప్పిరి. ఎల్లరయొక్క ముఖ్య
కర్తవ్యము దూది నిలువజేయుటకు తగినంతభవము లేదనియు, దూది
భరణానికి పెరిగిపోవుటచే వర్తకులకు గడ్డభరణ మెచ్చుగా
నేనుపనివచ్చుచున్నదనియు, వల్లి విరుపుకాలమున రయితు
లకు కొద్ది మొత్తములు అమ్మామ్మగా నిచ్చి కంపెనీవర్తకులు
విజేతమునకు ఎక్కువగా రవాణానెలకొనరిన మిన్నగుచు
యెములును నూచించిరి. పిదప రామమోహనమందిరమున సమావేశ
మైన సోదరీబృందమునకు మహాత్ముడు కలెన చరఖాసంచేతమును
జోధకలది, జాతీయపాఠశాలను, కాలిగను ఖద్దరు భండార
మును సందర్శించి గాఢమైదానమున బహిరంగసభకు వచ్చిరి.
సభకు శ్రీయుత హరిశ్చంద్రయ్యరావుతంతులు గారిని
అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి. చంద్రయ్యరావుగారు సభాధ్యక్షుల త
మకంటెపూర్వమే రాజును అలంకరించినదిగాన మరెవ్వరకు
అంగరము లేదనియు, తేనెపీసమైనను చరఖాకన్న ముక్తినిధి అ
ధ్యక్షులు మరెవ్వరికెరును లేరనియు చెప్పి రాజునును ప్రవృ
త్తులాలంకరముగా చేసెను. సభకుమున శ్రీయుత జయ
శాలాలు బాబాగారు హిందీభాషలో నుకవ్యసించిరి. షుమా
రు ౮౦ నిమిషములు యిట్టిసమావేశములయందు హిందీ భాషయు
క్కడ ఆవశ్యకత ను, ప్రామాణ్యమును నూపుచు
కాలకాలికలును శ్రీ పురుషులును, హిందూమహమ్మదీయులు
ను క్వరితముగ తిరుగ వారు ఆంధ్రజేతసంహరణనకు వచ్చినవృ
త్తికి సేయకొని నిర్దముగ నుండవలెనని కోరిరి. స్వరాజ్యము
వచ్చినతరువాత ఆంగ్లభాషకు భారతీయులు సమావేశములయందు
స్థానమండ దని.

“సాందర బృథిగమా, నేను మిమ్ముల నందఱు హిందీభా
ష నేర్చుకొనమని నెప్పింతమాత్రమను మీ మాతృభాషయైః
అంధ్రమా నందు నిరసనమాపమని కోరుటలేదు. కాని దానితో
నరసమానముగ యిట్టి కమాతేకములయందు మునయుక్త. భావ
దల యొకరికికరు తెలుపుకొనుటకు యాపయోగించుకొంద
ను. ఏకభాషా ప్రచారముచే ఏకభాషము ఏకీభాషము అని మన
జాతి వికమర్శమున, అనురాగమును నెంబొందగలదు. మనయంతే
గాక స్వరాజ్యమునకు సాధనమైన హిందూమహమ్మదీయ సభ్య
తకు యదియొక మాఖ్యసాధకముగ నేర్పడగలదు గాన ఎల్లర
నీ సాహిత్యము నుంబొందింపవలెను.

మానందారము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము శుద్ధరమ్యత
 వ్యాపకమై యున్నది. అంధకారమున శుద్ధరమ్యత్వత్తి విస్తారముగ
 కలదును మందలములు గలవు. ధనికులుకూడ కలరు. దేశ
 సేవాభిలాషులగు యవకులు కలరు. వీరిమత్స్యకు సుసేభావము
 కలిగింపొ భారతవర్షమునకు కలసింంత శుద్ధరమ్యత్వత్తి చేయ
 గలరు. గాంధీయచాతుర్వి కూడ స్వల్పకాలముననే బంధవిముక్తు
 సైగ చేయులరు. శుద్ధర వ్యాపారము వైశ్యునియొక్క స్వభర్మ
 ను. విశేషశ్రు వ్యాపారము పరభర్మము. నేకువైశ్యుడను గాన
 వైశ్యులందరు పరభర్మమైన విశేషశ్రు వ్యాపారమునదలి స్వభ
 ర్మమైన శుద్ధరవ్యాపారము చేసి దేశహితమునకును, స్వరాజ్య
 ప్రాప్తిని సాధించడ ప్రార్థించెద. ప్రాన్యములు జ్ఞానరానము
 చేరిన, తపస్సుచేరిన దేశసేవ చేయవలయును. శ్లోతియును
 భుజివలనుచేరిన, దుష్టసంహారము, కష్టహనముచేరిన, వైశ్యులు
 తేజముయొక్క అధిక సంపత్తిని కృత్రిమము వ్యాపారము చేరను
 తేజసేవ చేయుట యొత్తి మధర్మమని హిందూకా
 శ్రుతులందును, జైన, బౌద్ధకాశ్రుతు లందును నేను చదివి
 తిని గాన వైశ్యు తెల్లరు తమ స్వభర్మనియైన గానించి వైశ్య
 కలమునున్న దేశమునున్న ఉద్ధరించుటకు స్వదేశశ్రు వ్యా
 పారము చేయి ప్రార్థించెద, విశేషశ్రు వ్యాపారముచే ధన

హరిశ్చంద్రమును మహాపాతకుడు, గత రిపి నవతర్జనములతోడి ము
ము చేసిన మహాపాతకుడునటగా మహాద్దమున్న భవమును ఇద్దర
యొద్దకునునున న్దేరినదే అప్పురూపమున బాసము చేయ
టకున గాని తేక ఇద్దర హృదయముచే కాని మనము ప్రాచీ
త్విత్వము చేసికొనుచున్నది. ఇది ఎంతత్వవిత్వముగనైన అం
తర్వితముగ న్వరాజ్యము నుపాదింపగలము. భావతీయము మైన
మన అందరికొరకు మోతమేగాక, మనదకల్యాణమునకై నిరంత
రము తపస్సుచేయుచున్న మహాత్మునియందు మీకు ప్రేమ
యున్న, భక్తియున్న విశ్వాసమున్న వానిని క్రియారూపముగ
ఇద్దరభావించితన, ఇద్దర హృదయముచే, ఇద్దర పుత్రులిచే
తన, ఇద్దర మంగర హితోపదేశము చేతన పరిణామిల్లర
పూర్ణించెద.

అనంతరము శ్రీయంత కంకలూరిబాబుగారు ఉద్దేశ
యొక్క రాజకీయవృత్తి యెట్టిదియో, వాచీ మృదు మధిర
వాగ్దానమున నిట్లువర్ణనించి,

పూజ్యునియలగు అగ్రానాథుల! సభానదులారా!
 నేను మేము మీకు మహాత్ముని శుభేశముని తెలుప
 వచ్చియున్నాము. మనకాయితకు ఎంకాదెక్కింపందు కృతా
 జ్యోతాప్రీతయజ్ఞము చేయుచున్నాడని జ్ఞాపకముచేసెదను,
 వానికి దినమునకు ౧౦ గంటలకాలము ఉదయపుకొనుటకు కావల
 నియున్నది. ఉద్యోభావ పరిచయచున్నాడు. ఉపనిషత్తులు
 సదుచ్చయచున్నాడు. చేయల కరీకులొందు కరియసామోక్త్య
 విద్యాధిపతి నివారాత్రములు, హిందూదన్యాదీశుమత జనోధన
 చేయుచున్నాడు. అయినప్పటికిని దినమునకు ౪ గంటలకాల
 ము తప్పకపఠయిచున్నాడు. తాను ఎల్లరకు ఎన్నివిధములప్రసా
 ధము గానించిన (కర్ణిహించకపోవుటచే తన ఆరోగ్యము
 నశిగా యుండకపోయినను, బాధకరము గాయున్నను తానుదను
 డెట మూలక తడవదీసితో లివాధర్మము నిర్వక్రియచు
 న్నాడు. నేనొకసారి యిట్లుదీసిగిని.

“మీరు కడుతుకుతు వినియోగించు కాలము మరొక విషయము నకు, ముఖ్యముగ రాజకీయ ఆధ్యాత్మిక విషయ విచారములకుగాని కరణమునకు గాని వినియోగించిన కేళియనకు ఎత్తుకును ఉపయోగకరముగా నుండును. తలచెద.” ఇంచుల కిట్లు జవాబు యిచ్చిరి. “రాజుమూలై చారము తియునపుడు నాకుండు ఆదం ము మున్నకాంతి వర్ణనాతీతము. నాకు భగవానుడు ఆనమయినందు వర్ణనమిచ్చి నన్ను ఆనందపొగరమున నొందును. కేళియన విస్తారముగ రాజుములు కనిచేయవలెనగ మూలబడినందులకు ప్రాంత్యైత్య ఎట్టిపరిస్థితులందున్నప్పటికి నేను వడకతులినన బాధ్యత నామై యున్నది. ఇప్పుడు సర్కారు వకతి పెట్టిన ఏదో యొకచోట నాకాలమంతయు వడకుటయంత గడవదులతిని. ఈ క్వర సాక్షాత్కారమునకు నుం తకన్న మరొక సాధనము నాకు కాన్పించలేదు. కాన నేను కడుతుకుతు వినియోగించు కాలము సద్వినియోగపరము చున్నానని ఎంచును నీలులయిన యంతకన్న ఎత్తుకు కాలము ఈపనికే వినియోగించ కోరికయున్నది. ఇంతటి కత్తున నాకు గోచరము కాలేదుగాని మహాత్ముడు చెప్పియుల నిననూర అ గంటల కాలము కాటపురేతను జేసినమొక కాట మునకు స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యము పెట్టు సంపాదించ గలమో నాకు ముగ్ధముగ బోధపడినది. ఇత్తున నేధనించుకత్తుముల నులు నేను ఎరవాడ జైలులో నాకలివో వడక జేసినది. గనుచిన మునకు అ గంటల కాలము మాత్రమే యీవనికొరకు వినియోగించితిని, ఇదేవిధమున కుటుంబముననున్న పిన్నులు పెద్దలు, స్త్రీపురుషులు ప్రతిదినము వడకు చుండినచో వాకిగృహోపయోగమునకు కలయుకత్తుములకు కలయు నులు వారు తయారుచేసికొనగలరు. అదే ధమున గ్రామమునకు కావలిన నులు గ్రామముకే స్వయముగ తయారు చేసికొనగలరు. ఇట్టికత్తు పొందుపైస ఒక గ్రామము రాష్ట్రమునకు ఒక్కటియున్న వానిని చూచి మిగతా గ్రామములు రాసుకుంటుని నానమ్మకము. కాబట్టి కేళియనమును స్వరాజ్యమును కోరు క్రతివృత్తియు తమకు కావలసిక నులు రామే తమ తీరికమమునను సద్వినియోగపరచి యంతకులకు మార్గదర్శకులుగ నుండ ప్రార్థించెను. మహాత్ముని విడుదలై అహింసాయంత నిరాకరించాదులమై మనము కాననకథలయందు తిర్యాగముల చేతగాని, అర్థిలచేతగాని లే ఆయుధములచేత యుద్ధము గాంచిగాని విడుదలచేయింతకాలము. మహాత్మునిపై మనకు గలభక్తి, శ్రేమదివ్యాసము కేల బాగ్రామమున కేల జేయుటయందు నాక నాకిమియైతిని, వారి ఆదర్శకుమాలస్య కాజ్యపాపిని మనకత్తియుక్తుల వినియోగించును. ఇంచులకు వనము సర్వాగ్రహారము పూనకులనియున్నది. కాననోల్లంఘన గానివనిని పొంతలయొక్క నిరంతరము కవింపకాలదు. కాన

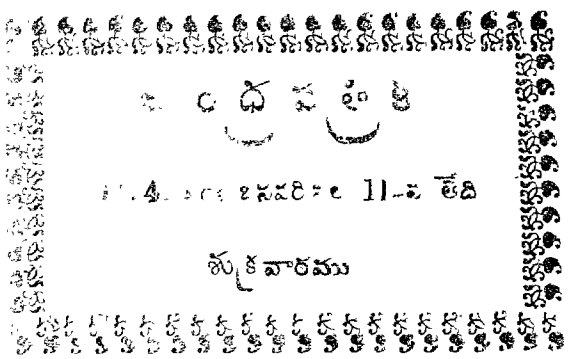
నీల్లంపునము ప్రార్థించుటకు కొన్ని నియమాలు పూర్తిగ
 నిర్వహించఁబడి చునను అధికారముండదు. అందులో ముఖ్యమైనది
 మాటికి ఒండు మంది ఖడ్గము వస్త్రమును మాత్రమే ధరించుచుండే
 కలయును. ఈ కరకులు పూర్తిగా పొనించుటకు గ్రామమునకు
 గాతపెసిన గుడ్డ గ్రామములందుండే వివిధ రాయస కావలసి
 యున్నది. నిరవధానియైన మహామునిని నిర్బంధించి
 నందున ఈకానవోల్లంపున పోరాటమునకు ఈసంవత్సరంత
 మాత్రమే నెచ్చుము కేరయ కావలసియున్నది. మనము గతరెం
 దు సంవత్సరములందుండి సంసిద్ధులము గాక పోవుటయేగాక, మహా
 త్ముని నిర్బంధకానమున నుండి అంధకారమున ఒకరెరిల ఒకరు
 కొట్టుకొనుచున్నాము. కాటము ఈవస్త్రముల బాపి మనకు మన
 నాయకుని లభింపజేయు సాధనము బావును గాన వ్యరాజ్యము
 నభిషేచించి కరియనకునును, అహింసాయంత నిరారణ
 వారి గాగరు ప్రతి హైంకపును, ఖడ్గపు త్రుత్తిని దీని
 వ్యాకృతమునకును తీత్రప్రయత్నిము నులు పనిది
 తమ గవ్యసానము చేరబాలరు. గాతగ సంవత్సరము మాత్రగ
 భారతవర్షమున యిట్టి దౌర్జన్యకపిత్వ, అయ్యధ మాన్యమైన
 యిట్టి సేమాత్యురిత యర్థమును గానించి మహాత్ముని సిద్ధాంత
 ములు తర్జునముచేగాక క్రియలచే ఎల్లరకు సాధ్యసాధనములుగ
 నుండగలవని ఋజువు చేయవలసియున్నది. ఇందు కొరకై
 యుత్తరబృందము నేతపరిశ్రమ బాగుగ నేర్చుకొనుటయే గాక
 మంచి త్యక్తహారముతెరిసిన కాచి అగ్రజేత్రయినగాని వ్యరాజ్య
 మునంపాతివబాలరు. గాతగి మహాత్ముడు ఒ సంవత్సరములు
 కారాగృహముననుండి బయటికి వచ్చిపో అయినపైనిరాకరణ
 వాడులునుండ నిరారణము వారివలన నేరముమోపి, ఆ నేరమును
 విక్షించిరిని అచంద్రకాకారముగ హైంకవారికి కళంక
 ముండును. కాన సాదర పోదరి బృందము వ్యయంకహాయముచే
 స్యక్తికి తెచ్చబొందిమోస ప్రార్థించెద.

కూర్మతీ కర్తవ్యసూత్రమునను అభిలభారత భాసి
నిద్యాలను నిర్వాహకత్వము వహించియున్న శ్రీమన్ బాలా
గాంధీగారు కామమలయుక్త నిర్వాహము గూర్చి యిట్లు
ముప్పటిందిరి.

ప్రతిపాదకుల రాజములయొక్క కత్తిని కంఠమును
 రాజములచే తీయవారము భారతదేశమునకు సరిపోవకాల
 వడి కేండ్లములు యింత సరికరముల నుచుకూర్చు వలెనని తత్కిం
 చుచుండురు. ఇందు నిదివ్రెము మహాత్ముని స్నేహితులములతో
 నొకటయేమూల రాజముకన్న ఎక్కువదారము తీయు ఒక
 యింతము కనిపెట్టిక గిరిండ్ల తిలకముల యిచ్చెదనని జా
 గ్రాసము చేసితి. ఎంతయందీయో వచ్చితి కాని అన్ని యింతముల
 వరిజ్ఞానంతరము పూర్తిరాజము యొక్క ప్రకటన, అధికారి,
 పాపకర్తయను, మాకంజుకు తేటతెల్లమయ్యెను. చాలామంది
 సోదరులు ఖడ్గమునట్లే కత్తినిచుకున్నవనియు, భర విస్తార
 ముగ వేడి వర్తకులు విశేషలాభము పొందుచున్నారనియు,
 చెప్పెను కానినొక కారణమును ఖడ్గమునని విశేషశ్రద్ధారణ
 మునకు తూనుచున్నారు. ఇది మహాపాతకము. సాలకా నీకు
 కలుపుచున్నారనిగాని, భుజియ్యుచున్నదని గాని ఎవరైనను
 కల్లుతాచిది. కాక మనశేషముతో గోధుమలు పండుచున్నను
 విసర వారన్నను, రొట్టెలుచేయువారున్నను మనకు విశేషముల
 నుండి గోధుమలు, పిండిరొట్టె మనకు వచ్చుచున్నది. మనశేష
 ముతో ప్రతి వండి, నూనెకాచి, కస్తూములు తియ్యవచ్చెన,
 కస్తూములు తియ్యవచ్చెనసాధనసంకల్పము అన్ని ను విశేషములనుండి
 మనకు కస్తూములు వచ్చుచున్నవి. ఇంటిపిండికన్న బహుమిండి
 రొట్టె చవుకగా దోచుటకు కారణమేమి? ఏదోయొక
 కత్తియొడుగుంబట్టియోకా! అత విధమున స్వశేషము
 కన్న విశేషకస్తూముల చవుకన్న అందు ఏదోయొక తాప
 ముండీయే యందున్నది. తెలిసినవలసి వచ్చింది. కష్టపడినపుడు
 మనకు స్వచ్ఛమైన ఖడ్గము అభింఘము గాన చాలకాలికలు
 నిరంతరము రాజముతో కనిశేయుచుండిన యింతములపైకియో
 రుగ్గునంత కాలముతో అంతకన్న బాగుగ అంతముగ అంత
 తూకపు నూలును తీయగలరు, ఇది నిరంతర సాధనవలనగాని అభిం
 ప కాదు. ప్రతిపాదకుల చరభాషయొక్క సర్వార్థ నిర్వాణ
 మును కార్యనిర్వాహము తెలిసికొని సాధన గావించిన భార
 తీయులు స్వరాజ్యమును కంపాదించకాలకు. పూర్వపు రాజ
 మును నుకయొగించి కాలమును తర్కములతో పోగొట్టుకొన
 కుండగ కృషిసలసి భవ్యముగందెన కా ప్రార్థన.

పన్నెత్తి వాడవ్వలగు నొక సాహాయుగాడు భిలా
 పతుడు, మహమ్మదీయుల యొక్క పర్వతము, జాగృతను
 తెలుపుచు ఉద్ఘాటించు గంభీరముగ నుపన్యసింపిరి, వాలం
 దీయరు. కవిబీజ్యులగు గౌరీశంకర మితగారు నుచ్చరింప

ధర్మ, జనవరి 10:—మొదట ఫిస్కలుగారి హత్యకు కలిగి
బంధించిన అండలో, మొదటియి అనువాదాధికారుని చెందియున్న
మొదటివాటివారు అండలోను పట్టుకొన్నవానికి ఈ 2000 నిన్న
దమని చెప్పిట్లుగా సరిపాట్లు సంస్థాపనమునకి వర్తమానము తె
లియజెల్పినది. ఇదియొక చిన్న విషయము కాదు ఏలనవలయును
అలవాటు ప్రకారము ఇంతమాత్రమునే జరిగివారు అండలో
సలహాచేయుటకును వస్తులెప్పుటకును కాభ్యులనుడు. మొదటి
యి చెందియున్న వాటివారుమీద వానిని పట్టుకొన్నవానికి ఇట్టి
అనుమానమునే యెత్తుమని చెప్పియున్నారు. ఈ వాటివారు
రమ సమీకరణము తెలియజేయుటకు అత్యంతగా నున్నారు.
1918 నుండి వీరిసవర సంరక్షిగానే యున్నది. (అ. మె)

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి హెచ్చరిక

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిజ్ఞాన మితవాదనాయకు లింతవరకును, ఆంగ్ల దేశము నందలి లిబరలుపక్షము పై నాశబెట్టుకొని యుండెడి. మాటాగూ గారు హిందూదేశానికికదని వీరు సంబరము చుండెడి. వారియ శ లిపుడు, అడియాశ లయ్యెను. ఇక లేబరుపక్షము వారిపై వీరికి ఎక్కువ వర్షిడిది. లేబరుపక్ష హాథికారము వహించిన, హిందూదేశ మునకు మిక్కిలేని లాభము గలుగునని వీరు హించు చున్నారు. లేబరుపక్షమువారు కరిపాలనాధికార మును స్వీకరించిరి దెలిసినవెటనే, భారతీయు లందరును వారి కభినందనముల సంపదె సని, శాస్త్రిగారు సర్వెంట్యు ఆఫ్ ఇండియా కట్రికలో వ్రాసరి. లేబరుపక్షమువారి కారము వహించుట, గ్రడ్డితో వెల్లయుని ఎల్ల సంగీకరించెదరు. కాని, భారతీయుల కిప్పుడు గావలసినది స్వపరిపాలనము. స్వపరిపాలనము వెంటనే సిద్ధింపవలయు ననువిషయ మై, అభిప్రాయభేది మెరియు లేదు. మితవాదులు కూడ యిటులనే కోరుచున్నారు. వీరికిని జాతీయ వాదులకును మధ్య వద్దతులలో భేద ముండవచ్చును గాని, ఆశయములలో నెట్టిభేదము గనపించదు. అందచే భారతీయులు గోరడి స్వయంస్వరూపి కారమును లేబరుపక్షము వారు ప్రసాదించెదరా? రాజకీయ నిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేసెదరా? భారతీయుల జన్మస్వాతంత్ర్యములను రక్షించెద రా? లేబరుపక్షమునా రిందువిషయమై హామీ పడినగాని, వారి యెడ భారతీయులకు నమ్మకము గలుగనేరదు. ప్రజలలో లేనిపోని యాశలబుట్టింది, అపిమ్మట వారి కాశాభంగము గలిగించుటకన్న, లేబరుపక్షమునా రేమిజేసెనరో కనుగొన జేది యుండుట ముఖ్యము.

హైదరాబాద్ స్వాతంత్ర్యమువట్టి, లేబరుపక్షము వారు వెనుకజూపిన యత్నాహ మిప్పుడు గనపించదు. కలలో వెడ్డివుడ్డుగారు దెలిపిన సంగతులబట్టి చూడగా, లేబరుపక్షము వారు సంపత్తి సర్వస్వములను హిందూదేశమునకు వేనదీయరిని విడిచి మిగులుచున్నది. ఇంతయిగాక, లేబరుపక్షము త్రిగానున్న రాష్ట్ర మూక్త నాల్గుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గావించిన ప్రసంగమునందు, హిందూదేశమునూర్పి ఒక్క ముక్కయినను జెప్పియుండలేదు. ఇతరవిషయములందుగూడ వీరు లిబరలు పక్షము వారి ప్రోవనే యాని సరించెదరని స్పష్టముగచున్నది. ఇంతకన్నను వేరువిధముగ ప్రవర్తించుటకు వీలుండదు. ముల ఎత్తుకల నేర్పాటుజేయుట వీక్షిష్టము లేదు. అట్టిలో, లిబరలుపక్షమువారిసహాయ మున్న గాని వీరు కరిపాలనము కొనసాగించజాలరు. లిబరలుపక్షము వారి సహాయమును గైకొనునపుడు, వీరు అట్టి ప్రయత్నములను ఆమలులో బెట్టుట ముసాధ్యము. వీరు ఆదర్శవాదుల మయినను, వీరు సాధ్యములను దుముకమనియు, నెమ్మదిగ నుండబోయెదమనియు, మూక్త నాల్గుగారు దెలుపుచున్న, పుణ్యమిలందు ఎప్పుడిగిన మార్పుండదని నమ్మవచ్చును. నానారాష్ట్రసంఘముద్వారా, అంత

రాతీయ న్యాయమును వెంపొందించుటకు, మూక్త నాల్గుగారు దుక్కులైయున్నారు. నానారాష్ట్రసంఘ స్వభావమును గ్రహించినవారు, మూక్త నాల్గుగారి యాహులు స్వర్థములని దెలుప గలరు. మూక్త నాల్గుగారు, లేబరుపక్షమువారి ముఖ్యద్వే శములనే వెనుకకుబెట్టుచుండ, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యమిప్పించుట, పాపగనేరదు. అందుచే శ్రీని వాసశాస్త్రిగారి యత్నాహమునందు భారతీయులు పాల్గొనుట కష్టము. లేబరుపక్షమువారు నూతన దృక్పథమును జూపిన పిమ్మట, వారి నభినందింప వచ్చును. ఇందుకు చాల సావకాశముగలదు, తొందరకడ నక్కరలేదు.

శాస్త్రిగారు దెలిపిన సంగతియొకటి మాత్రము ముచ్చటగ గనపించును. కెనియా శాసనసభలోని హైందవ సభ్యులు, సహాయ నిరాకరణము నవలం బించుట సంభావ్యముగ నున్నదని, శాస్త్రిగారికొక కొనిరి. భారతీయుల హక్కులు నిర్మూలించబడు చున్నపుడు, సహాయనిరాకరణము నవలంబించుటకన్న వాణికింకా మార్గ ముండజాలదు. అత్తె గౌరవము గల వారెల్లరును, యిటులనే ఆచరిం చెదరు. కెనియా గవర్నరుగా రెట్టి సీతుల లికినను, భార తీయులు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చునటకు సంది యములేదు. కెనియాలో నసహాయచర్య సంగీక రించెడి శాస్త్రిగారు, స్వదేశమునం దేల యంగీక రింపరో దెలియదు. హిందూదేశమునందు ప్రజల స్వత్వము లెటుల భంగపరుపబడెనో, ఇప్పటికిని ఎటుల భంగపరుపబడుచున్నవో, శాస్త్రిగారికి దెలి యనివిషయముగాదు. సహాయనిరాకరణము కెనియా లోతప్పనిపరి యయినపుడు, హిందూదేశమునందు మాత్ర మేలగాదు? కెనియాకు వర్తించెడి సూ త్రము, హిందూదేశమున కేల వర్తంపదు? ఈ సంగతిని బహిరంగముగ సంగీకరించుటకు, శాస్త్రి గారి నికను ప్రతిష్టపట్టి బాధించుచున్నదేమో!

పల్లికునర్వీను కమిషను

కల్లికునర్వీను కమిషను నేటిదినము కడకటి సారి గూడెను. భారతీయ, యూరపీయను యాద్యో గులలో మనఃస్ఫుర్తల నెక్కువజేయుటకుదప్పు, వీరి విచారణవలన నెక్కుడులాభము గలుగకపోయెను. సర్వీసుయాద్యోగుల వేతనానుల నెటులనయినను హెచ్చుజేయుటకు నిశ్చయించినపుడు, మిగుల వ్యయకరమగు నిట్టి విచారణతో నేమిఫలము? నేటిదినము, వ్యవసాయపు డైరెక్టరుగవ్వైదుగారు సాక్ష్యమిచ్చుచు, వ్యవసాయాద్యోగులను నియ మించుటకు ప్రత్యేకసంఘ ముండవలెనని సూచించిరి. మంత్రుల యధీకారము వీరికి బనికరాదు. యూరపీయనులు నూటికి ఏబదిమంది యుండుట యత్యవసర మనియు, ఇరువది సంవత్సరములవరకు తగ్గువల బనికరాదనియు, వీరు వాదించిరి. అన్ని శాఖలలోను వ్యవసాయశాఖ నిరుపయోగ మయిన దిగ గనపించును. వ్యవసాయశాఖవలన, రయతు లకు గలిగిన ప్రయోజన మత్యల్పము. ఇందుల కేమి కారణము? వ్యవసాయాద్యోగులకు, హైందవ వ్యవసాయము దెలియదు. వీరు కొన్ని సిద్ధాంత ములను వల్లించుకొని యీ దేశమునకు వచ్చెదరు. అవి యీ దేశమునకు బనికిరావు. వీ రెవరును నాగలి చేతబట్టుకొని స్వయముగ దున్నినవారు గారు. వ్యవసాయశాఖలోగూడ, సంగతిసందర్భ ములు దెలియని యూరపీయను లవసర మనుట కన్నిను, విరుద్ధము గాన్పించదు. భారతీయ వ్యవ సాయాద్యోగులు, యూరపీయనులసంఖ్యను దగ్గింప వలయునని జెప్పుచున్నను రాష్ట్రీయప్రభుత్వము

వారి విశిష్టముక్తంద నుండుటకు సమ్మతించుట లేదు. ఉభయయును జేరి, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమును నామమాత్రము గావించ నుద్దేశించు చున్నారు. ఫార్మేషన్లు పక్షమున, అడవుల కన్నరేట రగు రెడ్డుగారు దెలిపిన విషయములు, అనుభవ విరుద్ధములని గ్రహింపవచ్చును. ఇతరవిధముల దేశ మున కెట్టిస్వపరిపాలన మొనగినను, స్వయములను మా త్రము చాలకాలమువరకు ప్రజలకు విశేషదుపకూడ దని రెడ్డుగారు వాదించిరి. నిరంకుశాధికారపు బుసా దితో స్వపరిపాలనమును నిర్మించుట యసంభవమని వేరుగ దెలుప నవసరములేదు. అన్నిటిలోను మంత్రులు అడవులను పరిపాలించుట ఎక్కుడు కష్టములు. స్వదేశమునందు దట్టముగు అడవుల జూచి ఎరుగని ఆ డ్లెయోద్యోగులు హిందూదేశపు అడవులను సౌష్టవముగ పరిపాలించగలరనుట, సందే హాబ్ధము. భారతీయులకు గల అనుభవము, వీరి కుండజాలదు. ఇప్పుడున్న సంఖ్యకన్న, భారతీ యుల నిశాఖలో నెక్కుడుగ జేర్చి గూడదని, రెడ్డుగారు గోరుచున్నారు. 1930 సంవత్స రము వరకు, ప్రస్తుత స్థితిని కదిలించ గూడ దట. భారతీయులకు ఫార్మేషన్లులో బనిచేయుట గిట్టడట. యూరపీయను యాద్యోగులు, ఇండియా మంత్రీవశముచే ఉండవలెనట. రెడ్డుగారి ఆశ కంతు లేదు. బ్రిటీషు పరిపాలనపు సహజశీల మును కలువలెనని వీరు గోరుచున్నారు. దీని యర్థమేమి? ఇదివరకున్న నీతి, మర్యాద, ధర్మా చూణ, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము, మొదలగు గుణ మున్నయి, భారతీయులను నియమించిన చెడి పోవునని వీరు దెలుపుచున్నారు. రెడ్డుగారి వాదము వట్టి బూటకమని జెప్పు నవసరము లేదు. నితీయు, సద్వర్తనము, బ్రిటీషువారి కొక్కరికే కాకాదియని జెప్పిన, నమ్మువా రుండరు. ఇంత కన్నను, తమ స్వలాభములను తాము పోగొట్టు కొన జాలమని, యూరపీయను యాద్యోగులు స్పష్టముగ జెప్పిన మర్యాద గ నుండును. లేనిపోని కారణముల దెలిపి, లోక మును భ్రమపెట్టుట వీరికి పాడి గానేరదు. కల్లికు నర్వీనులను విశేషరుచుకొనుటకును, స్వపరిపాల నము ననుభవించుటకును సంబంధము లేదను విపరీత సిద్ధాంతమును రెడ్డుగారు ప్రతిపాదించిరి. దీనిని వీ రెక్కడ నేర్చికొనరో దెలియదు. ఏ ప్రభుత్వ మున కయినను తన నాకరులను నియమించు కొనుటకును, తొలగించుటకును అధికారము లేకున్నయెడల, అది నిలిచియుండి సార్థక మేమి? ప్రభుత్వము చెప్పిన పనులను నాకరులు జేసెదరా? నాకరులు ప్రభుత్వముపై స్వార్థజేయుచున్నపుడు, ఇంక ను స్వపరిపాలన మెక్కడ? యూరపీయను ఆఫీస రులకు, ప్రజల స్వపరిపాలనాశయ ముపై ప్రేమ లేదని, పల్లికునర్వీను కమిషనువారి ఎదుట వా రిచ్చిన సాక్ష్యము దెలుపకనే దెలుపుచున్నది. ఈ సంగతిని స్పష్టము జేయుటకుమాత్ర మీ విచారణ లోడ్చుచున్నది.

అపనిష్ఠానము

అపనిష్ఠానము విషయమై ఇండియా ప్రభు త్వము ఏ సంగతిని ప్రజలకు దెలుపుట లేదు. ఇంగ్లండులో మాత్రము, అనేకు లి విషయమై చర్చించుచున్నారు. ఎప్పుటికప్పుడు నిజవర్తమాన మును ప్రచురింపక బోవుటచే, హిందూదేశమునం దనేక వదంతులు వ్యాపించుటకు వీ లేర్పడుచున్నది. కలనల్ రెపింకుటనుగారు, ఫిర్యాదు ప్రాంతపద్ధతి నామోదించుట లేదు. కొండజాతుల స్వాతంత్ర్యము సంగీకరించి, బ్రిటీషు పైనికులను వెనుకకు మరల

వలయునని మీరు గోరుచున్నారు. కొన్ని ప్రతికూల
అంశములను పై ప్రతిపక్షము వారు పుచ్చుచున్నవి.
అప్పుడు పాపము, దండగిండ్లను బట్టి ఎక్కువగా
కట్టక బోవుటచే తన ధర్మమును నిర్వహించలేదని
నిరసించుచున్నది. రాష్ట్ర మార్గములను నిర్వహించు
ముందు, అప్పునిగాము గూర్చి సూచన గను
చుచును అప్పునిగాము నందు జరిగెడి సంగతుల
గూర్చి అసమృత దెలుపవలసినపుడు, అందుకు
దగిన సాధనములు లేకుండ తొ మేమి చేయగలము?
మార్గములను క్రమబద్ధముగా నిర్వహించి, రహదారి
నిండుకొరకై సంధి చేసికొనవలయునని, మార్గ
సౌలభ్యమును, వీరి ప్రసంగములను విజనందనము
ముదియొకటియునున్నను, అప్పునిగాము కట్టెను
లనకూలముగ లేదని గ్రహించవచ్చును. ఈవిషయము
ప్రాంతములందలి కలవరముగూర్చి ముచ్చటించబడు
నని, గ్రహించవచ్చును. ఇంతి ముఖ్యవిషయము
గూర్చి రీతిగూర్చి ప్రభుత్వము ఏ సంగతిని బ్రచురింపక
మానముదాల్చియుండుట, వింతగ దోషకమానదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుస్థితి
భారతీయుల పౌరస్వత్వమును నిర్మూలించు
టకు కేటాలు తెల్లవారు విశ్వప్రయత్నముల గా
ంచుచున్నారు. రాష్ట్రీయసభ వారిటీవలగూడ,
హ్యూలెటుకా నేషను సంగీకరించిరి. ఈనాటిను
ప్రతి రోము, నేటాలులోనే కట్టెమునందును భార
తీయులకు పౌరులహక్కులుండజాలవు. హ్యూ
లెటుగా రీచట్టును గూర్చి ముచ్చటించుచు, స్పెల్సు
సేనాని తమకిందగ నలుచునని యూహించిరి. కేపు
లెముప్రతిక ఇటీవలదెలిసిన సంగతులబట్టిచూచిన,
స్పెల్సుసేనాని భారతీయులపై పగనాంచునని
దెలియగలదు. కేపులెమునుండి చేరిన వార్తలట్టి,
దక్షిణాఫ్రికాలో నన్ని భాగములందును భారతీయు
లను ప్రత్యేకపు గూడములలో నుంచుటకు ఏర్పాటు
చేసెదనని దోచును. కేపులెమును గజెట్టులో క్రొత్త
చట్టమునకు ప్రచురింపబడినది. ఈ చట్టము ప్రకారము
భారతీయులను కట్టెములలో ప్రత్యేకపు
గూడములలోనుంచ విలగము. కట్టెగూడములలో
నివసించెడి భారతీయులు, వెలుపల నివసించుటకు
గని, అన్ని సంపాదించుటకుగని, వర్తకముచేసి
కొనుటకుగని వీలుండదు. భారతీయుల నేతరుల
నయినను నిర్మూలించుటకు, తెల్లవారు సమకట్టి
నలులదోచును. భారతీయుల వెంటనే స్వరాజ్య
మును సంపాదించునని, అధినివేతరాజ్య భారతీ
యుల కష్టములు బూర్తిగ దొలగజాలవు. అంత
పరకును అధినివేతరాజ్యభారతీయులు అసహాయ
ద్యమమును దీక్షతో కొనసాగించుట యుక్తము.
శాస్త్రీగారుగూడ యా సాధనము నామోదించు
చున్నపుడు, వేరుమార్గములలో బనియేల?

కిలాఫాత్
కిలాఫాత్ ప్రశ్నను, కేవలము మహమ్మ
దీయుల పరిష్కారమునకే పదిలిపెట్టుట సమంజ
సము ఇతరుల విషయమున జోక్యము గలుగజేసి
కొనుట భావ్యముగాదు. ఇంగ్లండు మహమ్మదీయ
పవిత్రస్థలములపై స్వాధీనమును వదులుకొనుచో,
కిలాఫాత్ ప్రశ్న త్వరితముగ పరిష్కారముగను.
అందుకుమార్గము బిటీషు ప్రతికూల తమకు బని
లేని మత విషయములలో జోక్యము కలుగజేసికొని
స్వసహారమును ఏషమము గావించుచున్నది.
బిటీషువారును, ఇటలీవారును తుర్కీ, ఈజిప్టు
లలో కుట్ర బన్నుచున్నట్లు, ఫ్రెంచిప్రతికూలము
గుంపుప్రతికూల సంధి మోపుచు, లా సానీ

సంధిని ప్రాస్తు వెంటనే ఆమోదించవలెనని
గోరుచున్నది. కిలాఫాత్ విషయమై బిటీషుప్రభు
త్వమువారు తప్పుడును తలపెట్టుకొనుచున్నది, బిటీషు
ప్రముఖులు సమాధానము చెప్పుచున్నారు. ఇటలీ
మాత్రము, కిలాఫాత్కు ఈజిప్టుదేశమును స్థాన
ముగ కేయటకును, ఈజిప్టులో కొంతభాగమును
సంపాదించుటకును ప్రయత్నించుచున్నట్లు దెలుప
బడినది. యూరపీయను జాతులొకరిపై నిఁకొకరు
నిండమోపుచున్నను, తగిన బాధార్యబుద్ధితో నెవ
రును ప్రవర్తించుట లేదని, విడితముగాగలదు.
మహమ్మదీయమతప్రశ్నతో ఏ రీతిరుజోక్యము
గలుగజేసికొనుటచే, మహమ్మదీయ ప్రపంచము
నందు వ్యాపించిన అశాంతి మిక్కుటమగుటయు,
ప్రపంచశాంతికి భంగముకలుగుటయుదప్పు, వేరు
లాభములు గలుగజాలవు.

బవేరియాలో ప్రత్యేక ప్రభుత్వము
రైన్లాండులో ప్రత్యేక ప్రభుత్వమును స్థాపిం
చుటకు, ఫ్రెంచివారి దివర కేటాల తోడ్పడినో
తెలిసిన విషయమే. బవేరియాలో పాలెటినేటులో
ప్రత్యేకరాజ్యమును స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు
జరుగుచున్నవి. ఇ దుకు గూడ ఫ్రెంచివారు తో
డ్డుచుచున్నారని అనమానము వ్యాపించియున్నది.
జర్మనీని యూరపీయవిభజించుటవలన, జర్మనీకి స్వయం
గలిగినను, యూరపునకుగూడ తీరనినష్టము వాటిల్ల
గలదు. జర్మనీ విచ్ఛిన్నమగుటవలన, యూరపునయి
తము విచ్ఛిన్నమగు నూచన లిదివరకే పాడగట్టివి.
ఫ్రాన్సునందు సయితము, ఫ్రాన్సునాణెముల విలువ
చాలవరకు దగ్గిపోవుట, ఇందుకు నిదర్శనమని ఎంచ
వచ్చును. పాలెటినేటులో నుదయించిన ప్రత్యేక
ద్యమము, కేవలము కృత్రిమమని, బిటీషువారిభి
ప్రాయపడుచున్నారు. బిటీషువారి విజ్ఞప్తినుస
రించి, యింత విషయమై విచారణ జేయబడుచున్నది.
కాని నేడందినవార్తలబట్టి, ప్రత్యేక ప్రభుత్వమున
కధ్యక్షులగు హింట్జగారు వధింపబడినయి, వీరు
గాక మరి ముగ్గురు నూతనోద్యమనాయకులంత
మొందిరినయి, దెలియచున్నది. ఇంతటితో నూత
నోద్యమ మంతమొందనో, లేక విజృంభించునో,
మందుగాని తెలియదు.

మహాత్ముని విడుదల
మహాత్ముని విడుదల గూర్చి సామాన్యజానన
సభకు పెక్కుతీర్మానము లుపబడినవి. సుప్రసిద్ధ
దేశనాయకు లగు బిషిచంద్రపాలుశారు, గాంధీ
మహాత్ముని తదితర రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదల
జేయవలయునని కోరెదరు. రాష్ట్రీయశాఖల కన్ని
టిని ప్రాస్తాపర్యశాఖలలో జేవలయునని, వీరు
గోరుచున్నారు. మహాత్ముని విడుదలగూర్చి ఛాక్టరు
గారు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు
మరి కొందరు సభ్యులును తీర్మానములను పంపి
యుండిరి. శాసనసభ జరుగులోపలనే మహాత్ముని
విడుదల జేసెదనని వందతివ్యాపించియున్నది కాని
ప్రజ లిష్టమయై ఆతురముజాప నవసరములేదు.
మహాత్ముని విధించిన కార్యక్రమమును తిరేకదీక్షతో
నిర్వహించ గలిగినపుడే, ప్రజలు మహాత్ముని విడు
దలను సార్థకము గావించెదరు. మహాత్ముని తిరిగి
వచ్చునపుటికి, ఏ కార్యమును నిర్వహింపకుండ
సామరులుగ కాలము గడుపుచో, అతిని హృద
యము సంతుష్టి జేందజాలదు.

పనిలేనివారి సంఖ్య
ఇంగ్లండులో పనిలేనివారి సంఖ్య డిశంబరు
31-వ తేదీ 1250,000 గలదని అంచనా వేయ
బడినది. డిశంబరు 17-వ తేదీ సంఖ్యతో బోల్చిత,
118 000 మెచ్చెను. వీరందరికును జీవనాధారము
గల్గించుట ఎట్లులాయను, ప్రశ్న, ఇంగ్లండును
కలవరపెట్టుచున్నది. ఈ సమస్యను సాధించలేక,
కన్సర్వేటివులకును మూలబడినది. తేబగుటకు
మోగివరకు సాధించునో జూడవలయును

సానికవార్తలు

పాలెటకలపైని క్యాలెండరు:— (బ్రిటిష్ సెనాట్
నుండి పోల్డెంకొనెనవారు ప్రచురించిన 1924 సంవత్సరపు
వార్ క్యాలెండరును వందనములతో ప్రకటింపిరి.

పోస్టాఫీసు సెలవు:— జనవరి 14-వ తేదీ సోమవ
ారం సంకాంతిపండుగదిన మరునాటి పోస్టాఫీసును సెలవుదినము
గా కరిగించబడును. కార్యక్రమము ఆదివారముగా తీరితె
జుగును.

తిపాల నోటీసు:— కొలంబో, మిడుగా క్షిణా
ఫ్రికాకు బోయెడి తపాలు జనరలు పోస్టాఫీసుగా వేరుటకు
జను 17 వ తేదీ సా.శ. ప్ర.శ. 6.25 గంటలవరకు వ్యతిరే
కలదు.

ఒక సవరణ:— నిన్నటి ప్రతిపక్షంలో 'ఒక రాజు విశ్వవి
ద్యాలయము-సర్. సుబ్రహ్మణ్య ఆచార్యుల ఉపన్యాసము' అను
శీర్షిక క్రింద రెడెంట్ రాజా "ఒక రాజు గ్రంథము" అంటుటకు
ముందుగా "ఆ పాఠశాలకు బడినది. పాఠశాల గమ
నితుడుగాక.

జగన్నాథ భక్తసభ - ఎక్కడ:— ఈ సభ
యాజమాన్యము ఎక్కడ ప్రారంభమై 'వేదవేదము' గ్రంథ
మునకు 18 తేదీ ఆదివారము సా.శ. ప్ర.శ. 4.15 గంటలకు
ప్రభుత్వ సరస్వతియై గారు రామనాథులవారి ప్రభుత్వ
శాలలోను గావించెదరు.

హిందూ మైక్రోస్కోపు లెములే సంఘము:— ఈ
సంఘమువారు తిరువారూరు పాళంలో, (బ్రిటిష్ సెనాట్) ఆది
వారము 18 వ తేదీ సా.శ. ప్ర.శ. 5-30 గంటలకు మార్కెంట్
య శాటకమును ప్రదర్శించుట ప్రకటించెదరు. సోమవారము
నాడు ఆంధ్రమున రామనాథుల శాటకమును ప్రదర్శించుట. రెం
డునాడులకులకు కలసి టెక్నెట్టును గొనినచో తిరువారూరుకు
వచ్చును.

తూత్తుకుడిలో స్టేగు:— తూత్తుకుడియందు క్రైస్తవ
పుణ్య నివసించు భాగములందు, వచ్చు క ప్రభుత్వ సం
దాన, ప్రభుత్వమువలన ది.య. కినిసెను నలుగురు ముఠాయ
చున్నట్లు నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నది. కలెక్టరుగారి క్రొత్త
రావువై ముఖ్యమైన అంగములు, మార్కెటులు మూలబడినవి.
బ్రిటిష్ సెనాట్ డిప్రెండెక్టును నేటిరాత్రి తూత్తుకుడికి
బోవుచున్నారు.

చెన్నపురి దేవాంగసమూహము:— ప్రదేవాంగ
వంశపాత్రాధి పూర్వముగా కులై విశ్వవిద్యాలయములో దూరము
లై వస్త్రాన్ని వాడే వాహి కొడి వికలదోహర కార్యకర్తలకు
వికలదోహర కార్యకర్తలకు క్రైస్తవము (దేవాంగ బరెండర్
సర్ డిప్రెండెక్టును క్రైస్తవము (దేవాంగ బరెండర్) ఈ జనరలె
8 తేదీ గురువారము వేదనాయకములకు జేరిరి. వారికి ఈ సెల
18 వ తేదీ ఆదివారము జరుపబోయెను కన్సర్వేటరులకు వంద
స్వయం చాలపెంజాయలి స్వీయమును పాఠశాలములకు. వీర
సాదలకు విశేషము. వస్త్రాన్ని దానములు జరుపబడును, అదిన
ము సా.శ. ప్ర.శ. కిందియార్జునులందలి వారి సౌభాగ్యము
రాజమండ్రి నివాసులును దేవాంగుల కోడ్పులను అది ప్రభుత్వ
శ్రీ పుత్తుల భవత జ భాగములను వీరికి విశ్రాంతి కాలము
జరుపునట్లు నిశ్చయించుట.

కార్యదర్శి.

ప్రెసిడెన్సీ క్రికెట్ కలంబెము:— భారతీయులకు ఆంగ్లేయులకు ప్రతిరోజున జరుగు రాష్ట్రీయ క్రికెట్ కలంబెము కేపు (పారంభము) కేపు, ఆదివారము సోమవారము చేపాదనంతరి మధ్యాహ్నం క్రికెట్ ఆరంభమందు ఆట జరుగును.

ఆంగ్లేయులు:— ఆర్. డి. రోజుండు (కాప్తాన్) హెచ్. సి. కార్లు, జె. వి. డబ్ల్యు. నల్లవను, జి. ఆస్టి, ఆర్. వి. కార్లెట్, బి. ఎ. బ్రాను, డి. సి. ఆల్బెర్ట్, ఆర్. డి. డెన్లెన్, జె. కాక్స్, లిజాక్సుడు, ఇ. కె. ముఖగార్లు, (రిజర్వులు) ఎ. ఇ. కల్లిన్సన్, ఫ్యూక్స్ గార్లు.

భారతీయులు:— బి. సుబ్రహ్మణ్యం (కాప్తాన్) సి. ఆర్. కలపతి, వెంకట రామాంజుల నాయుడు, బాలాజ్య, కిరణ్ కరమ, శుభమారన, కన్నెకం, బి. జె. శ్రీనివాసన్ సి. ఆర్. నాయుడు, బంగారు బాబు సి. కె. లక్ష్మణుడు గార్లు (రిజర్వులు) రామకృష్ణస్వామి, రంగశాస్త్రి, రాజరత్నం, సుందరగార్లు.

ఆరంభము:— జనబలము రాజాగారు నేటికడ యం బొంబాయి మొయిలలో వచ్చిరి.

హెచ్. ఎస్. ఎ. వుడు. ఫాస్ట్ కప్పలేటరు గాడు కోమలత్తూరుండి ఉదయం విచ్చిరి.

కూర్చు కమిషనరు

జి. జె. టాగూరు బి. సి. ఎస్. గారు కూర్చుమిన పనుగా 1923 డిశంబరు 22 వ తేదీనాడు నియమింపబడిరి.

జి. హెచ్. రైలీ బి. సి. ఎస్. గారికి జనవరి 13 వ తేదీనుండి యింకొక నెల 17 దినములు అధికముగా సేవోసంగ బడెను.

ఎ. హెచ్. ఎ. టాగు బి. సి. ఎస్. గారికి నిండున్నెల ముమిదరి నెల 15 రోజులకు సగము తీరముపై 4 నెలలుగా మే నెల 1 వ తేదీ నుండి సేవోసంగబడెను.

సి. ఎఫ్. బి. విలియమ్స్ గారు గోదావరి అసిస్టెంటు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

ఈ దినన డిప్టీ కలెక్టరులూ జరిగెను.

జి. ఎం. మహాశయో చిత్తూరుజిల్లా జనరలు డ్యూటీ నుండి కర్నూలు జనరలు డ్యూటీ.

భార్యను చంపుట

మహారాజులయవతి, రుక్మిణీబాయి యన కామెను తిరువల్లికేట్టి తామర సామెలుపిథిలో ఆమె భర్త రంగారావు ఆను కట్టుపనివాడు నిర్దాక్షిణ్యముగా నిన్నటి ఉదయం తూసి చేసిను, ఆమె ఆనమాంశభాగముగఁ దగ్గరచాలకలమునం కలయమందెను. వీరువురరు రి వీడ్డకము వివాహమై, సభ ప్రాణవిధిలో భర్తయొక్కతల్లి, సోదరుల వద్దను క తీరముగా కాలము గడపుచుండిరి రి నెలకొండట భార్య భర్తకు ఆహారసోదరి లల్లరగణము గలదని యెరుగపరచెను. ఈవిషయమును ఆయన తనసోదరి కెఱవరచెను. అతఁ డాత్మీ లికవు రకు మనస్ఫుర్ణము చెరిగెను. ఆనకడుచు కోడలిపై నిందాకో తుణజెనెను. వీరరంగరందారాకోణలయందు భర్త తనసోద్య క్తుము నిలిచి, భార్య తనవాన్నగారిలో రఁకుపోవుచున్నదని నిందించెను. అందుచే కామెను పట్టిరిండికి పంపివేసెను. నెల దినముల క్రిందట ఆ స్త్రీ యింటికి తాను బోయి తిరిగి భార్యను దెచ్చుకొని వేరే కాపుము జేయుచుండెను. కొలది దినములు గడచి పిదప మరల కామెకు వేరొకనితో దుస్సంగ క్త్యముగఁదని యనమానించి తనపనినూడ మానుకొని, యామె కృభావము చాలుగా పరితీరించుచుండెను. తన మానుకొనుట చే తిండిలేక ఆత్రియింటికి రి కాళ్ల క్రిందట, భార్యను పేతుడై పోయెను. బుధవారమునాటికాత్రి భార్యభర్త లికవును భోజనానుకరణ పడకఁ దికి బోయి ముఠీయగా నిడింది. 1 xంట క్రికి, తిరిగి జీవనాధారమునై తనకృత్రి స్వీకరించి కుటుంబపోషణకునై జరిగిన కొలది ఋణములను తీర్చివేయుటకు భార్య భర్తకు పోషించుచున్నట్లు వివరమైనది. పిదప నేమిదిగనో గాని తెల్లవారుజామున 4 xంట చచ్చిపోవు యింటిని కేకవినిరల్పి. స్వహతులొనివాకులేది కక్కలో గా తునుపడి మూలకుచున్న ఆమెను, పొరిపోవుచున్న భర్తను గాంచిరి. ఆత్మగనే ఒకచిన్న కత్తి గలదు. వెంటనే తేయవగిన ఉపచారములు చేసిరిగాని ఆమె జీవించలేదు. కనమును విసువచాను కేవలపేక్షలతో తనకు గొనిపోయిరి. కక్కలో గా యెను దగ్గరింతులకు ముడిచినదనియు, భర్తయే ఆమెను తూసి చేసెననియు పంచాయతీదారులు. తీర్మానించిరి. భర్త నరకంగ రావు ఎక్కడ నున్నది తెలియదు.

బహిరంగసభ

తిరువల్లి కేసేటి బీచి

జనరాజులలో ఆంధ్ర, కమిషన్ కాంగ్రెసు సంఘముల యాజమాన్యమున కేపు సాయంకాలము రి x 80 నిలవ తిరువల్లి కేసేటి సముద్రతీరమున గుడరాకు పొదల జరిగెంగఁగఁగ జరుగును. జనులలోలు బజాబా, పండిత గారికంకరమిళ, కంకర లాటు క్యాంకరు, సి. రాజగోపాలాచారి, శేవనానుగాంధి, మ గన్తాల గాంధీ, మొదలగు కాంగ్రెసు నాయకులు ఆసనుయ మున పాల్గొని యుపన్యసించెదరు. కా. గాగేశ్వరరావువంతులు గారు అధ్యక్షత వహించెదరు.

గడ్డ రంగయ్యనాయుడు, కార్యదర్శి.

రా మ దా ను

హిందూ హైస్కూలు సుబాలక సభ - ట్రీప్ కేసు

ప్రైవేటు "ఆంధ్రపత్రి." సంపాదకు లగు కాశీ నాథు-నాగేశ్వరరావుకు తులనాది అధ్యక్షతకేరక తి. నెకట రమణయ్య బి. సి. గారిచే రచియింపబడిన "కామదాను" అను నాటకమును ఆంధ్రమున హిందూ హైస్కూలులోని సింగరా చార్యులవారి హాలునందు సోమవారము 14 వ తేదీన సాయం క్రమం 5-30 గం లకు ప్రదర్శించెదరు.

శృంగార శ్రీనాథము - శాస్త్రీగారి మోచ్చరిక

అను కిన్నెతో బ్రహ్మశ్రీ పంచాంగుల ఆదిశారాయణ శాస్త్రీగారి రొక చిన్న చివయమును ప్రాసీనారు. ఆనవర మని నాయభిప్రాయము.

బందారు తమ్మయ్యగారు ప్రాసిన విమర్శము - మఁట క్రభాకరశాస్త్రీగారు ప్రాసినవాక్యములు చదివితమి. సంతసము కానదిశాకాంతశాస్త్రీగారు ప్రాసిన విషయముమాత్రమ వి వాదకారణముగా నగఁగదుచున్నది. క్రభాకరశాస్త్రీగారేమి ప్రాసించి? పాఠమున "సారస్వతానంధమును పారవేయకుండ వాచియుంచుకొని నాకృత్యుత్తరమును కలిపి చదువుకొనవలసిన ది"ని మోచ్చరించిరి. ఈవాక్యములో ఆదిశాకాంతశాస్త్రీ గారు ప్రాసించుట "క్రభాకరశాస్త్రీగారు పృథాకృష్ణములకు దిగి వివరించుకొన కద్దుపడకుండునగాక యని ప్రార్థన"కు తావుగలవా? క్రభాకరశాస్త్రీగారి ప్రైవేటులవలన వారికి విమర్శము నెంతయో చక్కగా (వాదదలంచి) విమర్శింపవచ్చి పాఠకుల నటుల మోచ్చరించినట్లు విభిన్నాయా భ్యనించుచున్నచే కాని పృథాకృష్ణములకుగాని, కృక్తిమానంబులకు గాని చపచిచ్చులేలే. విమర్శనవ్యాసముల నద్దకొనకుండ సాగించుట కుద్దేంపటింటియుల శాస్త్రీగారి వాక్యములో నుట్టుకునుచున్నచే, మఱియు శాస్త్రీగారి వాక్యములు విచుర్యకులకు- పాఠకులకు- ఈ తాన్వ నా మొ సంఘమున్నతగాని విమర్శకులవిమర్శన కెంతమాత్ర జడ్డుదగు యటలేదని నిస్సంకయముగ చెప్పుకొన్నాను. అట్టికటి ఆదిశారా యశాస్త్రీగారు ప్రాసించిన నిన్నెయోజనము. మఱియుక మాట.

శాస్త్రీగారు క్రభాకరశాస్త్రీగారిని. "విమర్శము పూర్తియగుకలకు సహనముకావలె" అని ప్రాసించుట జ్ఞాపకము. ఆరక్క ఆదిశాకాంతశాస్త్రీగారి నడిగిన వా రేమిసమాధాన మొసంగెదరు?

వివరించుకొనకాభిలాషులమగు మనకు వివాదములతో బనితేదని శాస్త్రీగారికి విన్నవించుచు విరమించుచున్నాను.

శ్రీమూర్తీ కేసాచార్యులు.

రాజద్రోహపత్రముల ముద్రణము

ముద్రాకరునిశిత భూయపరువబడుట

లాహూరు 10 జనవరి:— "కాల్సాకల్పా కిన్" అను రాజద్రోహ పత్రమును ముద్రించి నందులకుగాను, "కాంగ్రెసు ఎడ్యిటోరియెను" అధికారియగు కామేశ్వరు కర్తూగారివై లాహూరు మేజిస్ట్రేటు రి నెలలకేకి ఇధించెను. దీనివైక వత్తు గారు అప్పించేయగా న్యాయమూర్తి కాంబెలుగాక అప్పీలు ను త్రోసివేరి. కరపత్రమువైక గల పేరునందే రాజద్రోహము గాన్పించుచుండెననియు, అందుచే న్యాయమూర్తిని విషయము లు నాకు తెలివని ముద్రాయ రెండుపు వాదకు విలంబముడ చేరదనియు నాతడు తెలివెను. (ఆంధ్ర)

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షము

కానసభలో ప్రవేశించురావను తీర్మానము

రద్దుజేయ గోరుట

తమిళనాడు స్వరాజ్యపక్షమువారు నిన్న సమావేశమై ఈ క్రింది తీర్మానమును గావించి దాను, సెనానాగర్ల తండ్రి

"తమిళనాడు స్వరాజ్య పక్ష కాన్వీనియూట్ కర్తము వారు సమావేశమై - మద్రాసు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులు కానసభలోను పాల్గొన వాదని గావించిన మోచ్చరిక అనునదిపై వదియు, అనుచితమైనదనియు ఇందువలన నిచ్చటి స్వరాజ్యపక్షము భిన్నమై చెల్లాచెదలై పోవు ననియు, తమ యభిప్రాయమును జేరబంధుదాను, పండిత మోతీ లాటు సెనానాగర్లకు తెలిపిరి. మద్రాసు కానసభలోని విభ శతులయొక్క ప్రయత్నశీలి, స్వల్పసంఖ్యాకులగు స్వరాజ్య పక్షమువారు చాల లాభకరమును ప్రాణిమూల్యము సాగించుటకు అనుకూలముగనున్నదని యెంచుచున్నారు. అందుచేత నీ సందర్భమున కేంద్రసంఘమువారు తీర్మానమును తిరిగి విచారించి నూతనను రద్దుచేయవలెనని కోరుచున్నాడు."

మరుత్తవకులము

మరుత్తవకుల (మంలి) సంఘమువారు నిన్నటి సాయం క్రమం తిన్నవిల్లి మంజుల యనస్తన గూర్చి విచారించుటై సాందర్భమునాటా నొక సభజేసిరి.

తిన్నవిల్లిలోని మంజుల యనకమలములవారికి దహన క్రియలయందు తాము జేయాలనిన పరి జేయకుండదని తీర్మా నించుకొనిరి. ఇట్టివిల్లి 10 వ తేదీన తిన్నవిల్లిలో 'దహనపరి పాలనసభ' యను పేరితో చెల్లాలనాతివారు వేరొక సంఘము నేర్పు రచుకొని దహన క్రియలయందు పనిజేయని మంజులను, సామాన్య పుత్రుల క రము పనికిగూడ నియమించుకొనదదని తీర్మానించుకొనిరి. తిన్నవి ల్లిలోని ప్రామాణ్యముగూడ యిట్లే నిశ్చయించుకొనిరి. ప్రెగా మంజులను దూషించుచు, భయపెట్టుచున్నార. ఎటులైనా పరిశేత పనిజేయించుకొనవలె ననుచుద్దేశముతో కానసభియధ్యక్షు లగు మారకర్లల గావించుచున్నారు అనేకమంది గుమిగూడి మంజులవాని కేతిగొని కువరపు సామాను తీసికొనట దుకాణ దారులకు కక్షువులను మంజులకు విక్రయించుకొనదదని కెక్కట రైతులను పొలముల దున్నవద్దని నిర్బంధించుట, మంజులికొట్టిన కార్మిచేయుట మున్నగు దుష్కార్యములను జేయుచున్నారు.

సభను సమావేశపరచిన పండిత కె. ఆనందముగారు యిట్లు చెప్పిరి:—ఈ తరహిందు స్థానమునందు క్రవ తెట్టి జాతి భేదములు లేకుండగా, యచ్చట మనము యనేక వైవభ్య ములలో మునిగి లేలుచున్నాము. పెద్దకులములవారు తమకంటె తక్కువ కులములను నీడముగా చూచుచున్నారు. తిన్నవిల్లిలో మంజులలచే దహనక్రియలసమయమున బొసలకలిత పనిజేయిం చుచుందురు. ఇట్టి వైవభ్యము గొప్ప నీడము తారకమ్యములు యింకెక్కడను గానము. దీనికి సహింపలేక మంజుల యెవో కట్టుకట్టుములు చేసికొనగా వారిని మరింత అనాయభావముతో చూచుచున్నారు. దీనినూర్చి యింక కొంతమంది మూట్లాడిరి.

తీర్మానము నుపహించిన సి. కల్కే మొదలియారుగారు యిట్లు తెలిపిరి. ఈవిషయ మసాధారణమైనదిగాదు. గొప్పవారి వీరకుల గలకర్త. బ్రాహ్మణేశ్వరేశ్వరుసాంకరామమునకు విరుద్ధముగా చెల్లాలలు యిట్లుచేసినచో బ్రాహ్మణేశ్వరేశ్వరునందు ప్రధానస్థానము నలంకరింపలారు. ఇట్టి అనాయాశ్చర్యగంక కాలము స్వరాజ్యము లభింపదు. పెద్దకులములవారు తిన్న కలకులకుల యిచ్చుందులను తొలగించి జేకాభివృద్ధికి పాటుబడ వలెను. ఎస్. కేలుగోపాల చెట్టిగారు తీర్మానమును అను పదించిరి.

తీర్మానము:—తిన్నవిల్లి మరుత్తవల బాధలను బాపు టకై తమయోర్నాటులనుజేసి, నిన్నువారుల శ్రేయోభివృద్ధికి తోడ్పడవలె నని క్రభుత్వమువారిని యీ సభవారు వేడు చున్నారు. మరుత్తవల సహాయార్థము కొంతభవమును పంచివెట్టు వలెనని గోరుచు వేరొక తీర్మానము నంగీకరించిరి.

గర్. జి. సదాశివయ్యగారు మరుత్తవలకు తన సాను భూతిని దెలుపుచు, బి. కానొకప్పుడు వారు తనకులముతో సమా నముగ గౌరవస్థానము నందుండేవారని తెలిపిరి. సంఘమునందు వారికి కలస్థానము వారివృత్తి గౌరవ మీసమైనది గావు. తిన్న విల్లి మరుత్తవల గూర్చి రెండవతరమువారి యభిప్రాయములు తెలియ నిదియేమియు కెప్పుకాలనని నుడిచిరి.

చారిత్రక ప్రదర్శనము

మద్రాసు మూడుమునుగు ఏర్పాటు చేయబడుట

భారతదేశ చారిత్రక ప్రదర్శనము మద్రాసు మూడుమునుగు ఏర్పాటు చేయబడినది.

భారతదేశ చారిత్రక ప్రదర్శనము మద్రాసు మూడుమునుగు ఏర్పాటు చేయబడినది.

భారతదేశ చారిత్రక ప్రదర్శనము మద్రాసు మూడుమునుగు ఏర్పాటు చేయబడినది.

భారతదేశ చారిత్రక ప్రదర్శనము మద్రాసు మూడుమునుగు ఏర్పాటు చేయబడినది.

- (1) కైపు, స్టాచి కలులు... (2) అమృత... (3) చిత్రకారుడు... (4) దక్షిణ హిందూ... (5) మరాఠీ చారిత్రక... (7) హిందీ...

- (8) 180 సంవత్సరము... (9) రాజ్య అంకితము... (10) కేంద్ర... (11) బుద్ధి... (12) భారత... (13) కొన్ని... (14) భారత... (15) కలన... (16) భారత... (17) మహా... (18) మహా... (19) భారత... (20) భారత...

ఒక గొప్పనిందరత్నము (కామియన్)

చెన్నపురి స్థానికాజుకోర్టులో

చాదా వెంట 12101-1928

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద

185, మాంట్యూరీ - మద్రాసు.

హనుమాన్ ఆరూఢము

ఇండియన్ బారుకమిటీ

బాహ్యురు విచారణ

బాహ్యురు, జనవరి 10:—

బాహ్యురు, జనవరి 10:—

బాహ్యురు, జనవరి 10:—

సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సూచనలు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సూచనలు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సూచనలు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సూచనలు

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి సూచనలు

నిర్మాణకార్యక్రమానుష్ఠానమే స్వరాజ్యస్థాపనము

మొకతాలీగారిలో సింహళం 'జెయిలీన్యూసు'
ప్రతినిధి సంభాషణము

కిలాఫతు ప్రచారావసరము

భారతమామృదీయజాతులకు మౌలానా మొకతాలీ, దాక్టరు కిలాఫతు, దాక్టరు సయ్యద్ మహమ్మదు, లీఆమ్లక్ గారు సింహళము 7 వ తేదీన చేరి. ఆచటి 'జెయిలీన్యూసు', ప్రతినిధి మొకతాలీగారిలో సంభాషించగా ఆయన యిట్లాంటి విధమున ప్రత్యుత్తరము లిచ్చెను:-

"నేను సింహళము మామృదీయులకు భారతమామృదీయుల సందేశమును బోధించుచున్నాను. వారు మేము పొందిన స్వ కిలాఫతు సంగతి మామృదీయులకు సహజము జేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. వారు మాకు సహాయము జేయవలెనని కోరుట యుక్తమని తలంచెదను. ప్రచారముల లేకపోవుటచేతనున్న, గాంధీమహాత్ముడు కారాగారమును విడుదలచేతనున్న మాజీవ్యము కోరికవరకు వదిలివేయ. ఇప్పుడు జరిగియున్న ఆయనకు మోక్ష మిప్పించుటకై ప్రపంచములోని మామృదీయులందర సహాయము నేను గోరుచున్నాను. ప్రతి మామృదీయుడును ప్రపంచము నందు యితరులతో సోదరభావముతో నుండవలెనని మేము కోరెదము. కాన్పూర్ నోవులు, అంగోరా, హెజ్జాబి, మెసబోపేమియా, సిరియా దేశములను, ప్రతి మామృదీయు ఆరబ్బిజేతమునకు మేము రాయబారముల బంపుచున్నాము. వారందరును అన్వేషణమువ్యాపారముతో కొంత ముగిసినది ఇస్లామును చేరినవారలసహాయము జేయవలెనని మేము కోరుచున్నాము. సింహళము ప్రజలకున్న జేత మగుటచేత వారును మారీకలసి పనిజేయునని తలంచెదము. కానో దరుడు మామృదీలీ మామృదీలు చాల జబ్బుగా నుండుటలకు యిచ్చటికి రాజాలకపోయెను. ఇచ్చటికి రావలెనని ఆయన చాల కాలమునది అనుకొనుచుండెను. ఇచ్చట కొంతపులును మామృదీయులును, సిహళీ సోదరులును మా కొనగిన దివ్యసన్మార్గమును ఆయన జెరింగించితిమిని తానుచూడ రాకపోతిమి యని చాల విచారమును బొందును. దీనికంతకును కారణము ఆరక్త స్వయంబుడుచేతనే. మామృదీయులు శ్రీ పురుష బాల విభేదము లేక బీదలైనను భాగ్యవంతులైనను, అన్నిరకముల వారును నుండుట నచ్చి కిలాఫతు ఉద్ద్యమమునకు సహాయము జేవలెనని నేనుతలంచెదను. ఇచ్చటనున్న మామృదీయజాతులకు జంట నే కిలాఫతు కమిటీని నిర్మించి మాతో పనిజేయును నిధిని కనూజచేయవలెనని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. మర సంగతియు మాగియితచ్చుచున్నది. భగవంతుని యనుగ్రహ ముండిన మర మందరము నేమై ఒక్క గుంజునుజెలిమీని విజయము త్వరతో చేపారగలదు."

ఆయనను యెన్నార్లు అరట నుండెదరని యదుగగా ఒకవార ముండవచ్చునని మొకతాలీగారు చెప్పి అరటనుండి ఆయనకెల్లనప్పటికి సంతోషపార్వతు గొంపోవలెనని ఆయన కోరినను, సింహళమున కిది వరకే వచ్చియుండవలసినదనియె, అచటి ప్రజల నుజేతుతో జూచిరియె ఆయన చెప్పెను.

"వలె మేము తీరి లేకుండ నుంటిమని మీరు చెలియును. మేము కొందరము ఇతిధులముగ వెదలియుండుటచే సులభముగ తైటికి రావలెను. సింహళ ప్రభుత్వముతో నాకెట్టికవును లేదు. కాని భారత ప్రభుత్వముతోను, అంతకున్న యెక్కువ విటిపు ప్రభుత్వము, పార్లమెంటుతోను వెద్దతవు గలదు"

కిలాఫతు సమస్య

"కిలాఫతు సమస్య యేమగునని మీరు తలంచెదరా? "ప్రజలు అన్నియును పోయి, మంచునిచ్చి సూర్యకాంతి గాన్పించుచున్నట్లు వారు దోచుచున్నది. భారతదేశముందు ఇస్లాము మోక్షమును బడయ జేయగలము. సింహళములోగూడ లేవ జేయవచ్చును."

"కాలిఫా ఖున్న అధికారమును తొలగించుట అంగోరా ప్రభుత్వము జేసిన యేర్పాటు మీరు తృప్తికరముగ నున్నదా" కాని మాప్రతినిధి యిట్లాగను.

"మారానువారము వెదలకుండునని యేమియును జెప్పజాలని ఆయన చెప్పెను. "మనకు యెక్కుడ నుండుటచేత అచటి పరిస్థితు లెట్లున్నదియె తెలియజాలదు. ఇది మామృదీయులపం

చమోతుమాత్రము సంబంధించిన స్వరాజ్య ప్రశ్నలకు మేము పరిష్కరింపగలమని చెప్పగలము."

ఆయన అధ్యక్షానుమతితో బ్రతుకున్న యెన్నార్లను నిందను గూర్చి, అదియంతయును సర్వావధమున మౌలానా చెప్పిరి.

"అధ్యక్షానుమతి నెడల బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తొరకొరగ నున్నదని కొందరనుటలు మీరు నమ్మెదరా?"

"అదిచాల దుండవ్వము" అని ఆయన చెప్పెను. "భారతదేశమును తృప్తికరము నెడల ఇంగ్లాండు ఆ ప్రస్థానము నుండిగాని బోలి విడుదలనుండిగాని యేమియును భయపడకవచ్చును. అట్లు కాకున్నచో ప్రపంచమునందు కాంతియుండ నేరదు."

భారతపరిస్థితులు

భారతదేశ మందు రాజకీయపరిస్థితు లెట్లున్నవి అడుగ మొకతాలీగారిట్లు చెప్పి.

భగవంతుని దయవలన భారత దేశమును మేము వికమత్యముతో నున్నాము. కాకినాడ కాంగ్రెసు ఆధ్వర్యమున ను బడసెను. ప్రతివారను తనతనములో నెన్నుకొనియును జెప్పి కలకటములేకుండ అప్పుడప్పుడు కోపాళు వచ్చియు చచ్చింజి మేమందమును ఒకవిషయమునమాత్రము యేకాభిప్రాయము జేతిమి. మేమందరము భారతదేశముల మనియు, భారతదేశము స్వాధీను నొందవలెననియు యేకభావమును బడసితిమి. కిలాఫతు మామృదీయుల అపరాధముల చక్కబడవలెనని మేము కోరెదము. అందునందు మేము కలహములకు తక్కువల కెట్టిబెట్టి పొందువులు మామృదీయులు నిట్లుంటిమి, జేయును అంత ను ను యేకమై సంగతమును తిరువరకును కొనసాగించుటకు సిద్ధపడితిమి. రెండుమాసములలో పలనే భారతదేశమునందు మరద్యములు గమనగలగు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యెన్నార్లను వెంటనే మామృదీయులకు మహాత్మా గాంధీ దత్తవ పోయి సంధివరకులకు కొరకు నాకు ఎట్టి పక్షము గలదు. మేముభయముగ కాంతి ప్రయోగము. కాని బలవంతముగ పోరాటముతోనీ దిండియివలె చచ్చేవరకును దాని అంత మరదము. భగవంతుడు మహానుభావు యెన్నార్లు, అల్లాహ్ అక్బరు, మహమ్మదిరం, హిందుముగల్గా నుకీ జేయి, సత్ శ్రీఅకాల్, సర్వేశ్వరుడు మహాత్మా గాంధీ జేయి."

కాకినాడ కాంగ్రెసు ఫలితముగ భారతరాజకీయ పరిస్థితు లెట్లున్నవి యని ప్రశ్నించగా మొకతాలీ గారిట్లు చెప్పి:-

"కాకినాడ కాంగ్రెసు అధ్యక్ష విజయమునందు మామృదీయులు అన్నియులవారును యేమై. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును తడవడితో కొనసాగింపగలవరకై ఇంగ్లాండును మేము కోరుచున్నామని చెప్పెను. కానుకల పత్రమును గూర్చి కొన్ని సందేహములు అందగా కాంగ్రెసు, మహాత్మునిచే స్థాపితమగు దౌర్జన్యపాత అపరాధములకుభర్యమును విడనాడజాలని సందేహము రాగా కాంగ్రెసు దౌర్జన్యపాతలతో అపరాధములను అన్వేషించుననియు, అట్టి మామృదీయుల గణగలేదనియు ఒక తీర్మానము గావించబడెను. స్వరాజ్యమునకును కాంగ్రెసు యెట్టియుత్తరవును యిచ్చియుండలేదు. వారలకు కావసరమైన ప్రవేశవిషయములకు సంబంధించినవరకే కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మామృదీయులచేయెను. లేవనెత్తుచో కాంగ్రెసును స్వరాజ్యమునతోగాని వారికావసరమగు విషయముతోగాని యెట్టి సంబంధమును లేదు.

కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు భారతదేశమునకును పంచాయత్యము, పౌరకాలము, కళాకాలము, స్వాతంత్ర్యము మున్నగును స్థాపించుట కవకాలముగలదు. దేశము కాననోల్లంధుని విజయము గడంకుటకు యిది ప్రయత్నములతో కొన్నియును.

ప్రతిరూప ప్రభుత్వము

"కాంగ్రెసు వాంఛితములనీడేవున్న బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతోబాటు ప్రతిరూప ప్రభుత్వమును సాగించు మావనకాల్చి మీ అభిప్రాయమేమి" అని మొకతాలీగారి అడిగెను. మౌలానా గారు యిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి: "మాకార్యక్రమమునకు అర్థము ఇచ్చి యాలో బుర్రాకటిట ప్రభుత్వమునకు ప్రతిరూపముగ ప్రభుత్వమును స్థాపింపగలము. కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమున కిదియే యర్థము. విలే దేశములో స్వార్థకార్యముని యెంతవరకు స్వాపించునదియు బట్టి యీ విషయ మాధానపడి యుండును మేము నిర్మాణకార్యక్రమమును యిప్పుడు జేయుచున్నట్లు చేయవలెనని నాతలంపు. పౌరకాలములోనిపిల్లలను కానిని విడిచి రావలసినదిగ కోరెదము. అట్లు వచ్చినవారలకు యితరపౌరకాల లేర్పరచెదము. ప్రభుత్వస్వాధీనములకు పోవద్ద ప్రజలను కోరెదము. అందులకుగాను స్వంతకోర్టులను బెట్టెదము."

"కిలాఫతు ప్రశ్న మామృదీయి? "అవును, కాంగ్రెసు దీనిని మామృదీయులములో కొక భాగముగ గ్రహించెను. కాంగ్రెసు కోరునది స్వరాజ్యమును, కిలాఫతు కరిమూరమును, పంజాబు అవచార నిర్మియు ముతము."

"అంగోరాను కొత్తగ ప్రారంభించిన ప్రభుత్వము కలన టర్కీ గాంచిన అభిప్రాయముగూర్చి మీ అభిప్రాయమేమి" అని ప్రశ్ని చేయబడెను.

"మేము భారత మామృదీయులమును, ప్రపంచము నందు మామృదీయులందరను గూడ ప్రకాశావ్యవస్థాకర్యము నందు విశ్వాసము గలవారము. మా మతముగూడ ప్రకాశావ్యవస్థ మైసది. టర్కీలో స్వతంత్ర ప్రభుత్వమును స్థాపించు నుద్దేశము మాకు యిచ్చుమే. ప్రాచ్యదేశ ప్రభుత్వమును గూడ ప్రకాశావ్యవస్థాకర్యమునై స్థాపింపవలెనని మేము కోరెదము. టర్కీలో కేబిల్లెను స్థాపించుటకును కాలిఫాత యెట్టిపక్షములేను. ఆయన ఇస్లాము మతాధికారమును గల్గియుండి పరిశ్రమలనున్న, జరిగెను ఆయన ఆరేఖియాదేశమును క్షియియాభ్యుతి గల్గియుండును. అంతేకాని టర్కీలోనికేబిల్లెను స్థాపించుట వలన ఆయన ధర్మమున కెట్టిభంగమును గలదు. ఇతరమామృదీయులదేశములలో కేబిల్లె, కాబూలులలో కేబిల్లె ప్రభుత్వములకు ఒకవేళ స్థాపించినను కాలిఫాత కెట్టిభంగము నుండవోదు" అని మౌలానాగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

భారత కార్యక్రమము

భారతదేశమునందు కార్యకర్తములము మున్న యెన్నార్లు, అని మాకనోద్యమమునందు యిప్పుడే ప్రారంభించబడెనని యు దాక్టరు కిలాఫతు గారు చెప్పిరి. అచి తుదకు యెట్టిమామృదీయులతో యానందస్వమున జెప్పబడుచును. కాని అందువలన కాంగ్రెసుకు బలము గలుగునని మౌలానా ఆయనకు విశ్వాసము గలదు. "కార్యకర్తములము ప్రకాశావ్యవస్థాకర్యము గారి అధికారమును దుండుటకుల మేము జేయగోరెదము" అని గూడ ఆయన చెప్పెను.

స్వయంసహాయము

ఇంగ్లాండులో కార్యకర్తములము వచ్చునెడల భారతదేశమున కాయములము జేయగలమని వినిపించెదరా? నాబట్టుకు కాకు విలేదేమహాయమునందు నమ్మకము లేదు. విలేదేమి లేమోసహాయము జేయనని ఆకెప్పెకొని మనము చాల కష్టముల బొందితిమి. భారతదేశము స్వయంసహాయమునై నాధారపడియే స్వరాజ్యమును సంపాదించుటలు. మనమేమర స్వస్వమును త్యాగము జేయ సంగి ధైర్యము అట్టి నిర్ణయముతో లేకుండిన యెడల ప్రపంచములో నేదేముగాని మంత సహాయము జేయజాలదు. కార్యకర్తములము నామిత్రము గలదు. కాని భారతదేశమునకు సంబంధించినవరకు కార్యకర్త మైసను యేపక్షమైనను ఇంగ్లాండువారిచే భారతదేశమున్న మందు ఇంగ్లాండు జేయము నాలాచి పరిగిని యుండును. అని ఆయన చెప్పెను.

యలమంచిలి డి. ము. కోర్టులో

O. P. 11/23
విలేవనకు:- బాద జన భాగ్యరథు
పిటివనకు తనభార్య లేటు శేవమ్మకే 1-4-24
తేదీన కనకగిరి వెంకటాద్రి వ్రాయించియిచ్చిన 3500-00
ల ప్రామాణిక బాకీ వివరాలు చేసినట్లును 30-1-24
certificate యిచ్చినవని కోర్టులో పిటివను దాఖలుచేసి
నాడు. అందుకు వివరాలు ఆక్షేపణలు వచ్చి యెడల 2-2-24
తేదీన పలు 10 గంటలకు తెలియజేసికోలేదు.
స. కుంచిలి } జి. పి. జగన్నాథం
4-1-24 } పీఠిక

కాకినాడ పి. డి. ము. కోర్టులో

అసలు నెం 258 of 28
బాది:- బొంబాడే తల్లయ్య, సా. జగన్నాథపురం.
ప్రతివాదు:- కడింపల్ల నువ్వారావు వల్లెరా, సా. కాకినాడ.
యా నెం. 10 ప్రతివాదులమున్న వాని పోనోటుబట్టి
బాదా తిసిగొని వచ్చియున్నాడు. 8 దో ప్రతివాది కడింపల్ల
దిక్కునాథం అప్పియకప్పని మిత్రిం ది 15-1-1924 వాయిదా
అయివున్నది.
మకాం కాకినాడ, } దువ్వారీ శ్రీమయూర్తి,
7-1-1924. } వాది పీఠిక.

మృతులతో సంభాషణము

ఆధ్యాత్మిక శక్తిని గూర్చి సర్ ఆలివర్ లా డి ఆర్ బి ప్రాయము

“మానవులు తరితో ప్రాయశఃపాపము, జాతితో మాట్లాడటం, చిత్తుచు క్రిత్యాల వార్తల సంపాదన, ఒకరికొకరు ముసాఫర్లకు సంతకములు బంపుటలు యెట్లు సాధ్యమో మేము త్వరలో కనుగొనగలము. చచ్చిపోయినవారు గూడ ప్రతియున్నవారిలో ఆచరణార్థమున మాట్లాడగల ప్రకృతి నిద్రాస్థములను గూడ మేము తెచ్చుకొని ఇదియే చూడవలెను. నేను భావించినంతయందు యానూర్ణములకు విశిష్టముగా భావించినది, అదియే ఆవిష్కరణము శ్రీశ్రీ యొక్క ప్రకటనయై యున్నది.”

ఈనాటి ప్రపంచమున సర్ ఆలివర్ లా డి యావిష్కరణయై యున్నది. ఆధ్యాత్మిక శక్తిని గూర్చి ప్రపంచమున “భూతములను గూర్చి యెట్లు సమాధినియు సమీక్షను జూపినది” యేమని వివరించు దేవునియే అడిగెను.

ఆ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమును సర్ ఆలివర్ గారు మ్రోసినట్లు నిట్లు చెప్పెను: “నేను నచ్చాత్మిక శక్తిని, ప్రపంచమునందు నున్న ప్రతివానికీ కారణములని నమ్మెను. ప్రతి ఫలితమునకు కారణములందని నాకు దెలియును. కారణవివరణములు లేకుండ నెంతటి అసంభవమునూ యొక నుండునట్టిగాని ప్రకృతి యేర్పడినది. భౌతిక సంబంధ మగు ప్రతి కారణమునకును భౌతిక కారణ ముండును. ఈ విషయమున నా ప్రకృతి శక్తిని గూడ యిట్లే ఆధ్యాత్మిక కారణము అందవలయును. ఈ విషయమున ఆధ్యాత్మిక శక్తిని గూడ వివరించెను. “ఈ ప్రాథమిక సిద్ధాంతములకు నా ప్రకృతి శక్తిని ఆధ్యాత్మిక శక్తిని తత్వ శక్తిని నా జెప్పినది నిస్సంశయముగ నభ్యుపేక్ష. కావున యెడల మన కారణ వాదిత్వమునకును పనికిరాదని త్రొక్కివేయవలయును. విశేష భౌతిక ఆధ్యాత్మిక విషయముల కలయికచే ఆవిష్కరణలు బెరిగిపోయినపుడే మనకు తీసుకొనివచ్చువలయును.”

భౌతిక పదార్థమునందు ఆధ్యాత్మిక శక్తి బహుళమున నున్నదని, కఠినము మృదువునకు భావమును గల్గియుండునట్లును, అత్యంత సుమారు భౌతికము అగునట్లును, యిది యేమాటలను, శ్రీశ్రీ మూర్తిములను యెట్లు గలుగుచున్న వో తెలిసికొనటం అవసరము. అది అట్లు జరుగుచున్న మాట మూర్తిని నిర్మించెదాము.”

మనో బలము

మానవులు మనోబలములను భౌతిక పదార్థములను తన ఇష్టము వచ్చినట్లు మండిచేయును. భౌతిక ఫలితముల గా నిర్మించుటలు చేయునది ఆభౌతిక ఆధ్యాత్మిక కారణ మేదియో గలదు.

“మనోబలమే నిజముగ నున్నయెడల మృత పదార్థమును చెప్పియు సంపాదించు బొందుటలు చేయునదే, పదార్థమును నది మృత్యునోటి కేటండ్ల స్వప్రయోగము నేలజేసికొనరాదు? అట్లు జేసికొనగలదనియే చెప్పవలయును. ఒకరి మనోబలము మరొకరి మనోబలమునై ప్రయోగించవచ్చును. దానికి ప్రకృతిపదార్థముతో సంబంధము లేకపోవుటకున ఆశక్తి యే మాత్రము కర్మణ్యంబు నెంతయోమైనను మేమునే ప్రయోగము చేయగలము.”

“ఈ విధముగనే యెన్ని మెల్లమారులునున్నను, ఒకరి మనస్సు ఇంకొకరు మనస్సుతో మాట్లాడగలదు. ఇదే విధముగ ఈ భౌతిక శరీరములకు భరించని మనస్సు గూడ, అదిగా మృత శరీరము అట్లుగూడ పట్టుకొనియున్న వాని మనస్సుతో మాట్లాడగలడు.”

Table with 3 columns: Item Name, Quantity, Price. Items include ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంఛ్, తూర్తి నెలలు, పంట 15, బట్టు 15, సిగరెట్ల ప్యాకెట్ లాంఛ్, డబ్బా 15, చెరుకు కిర్రాన్ డబ్బా 15.

మినియోరి క్లబ్ ప్రార్థన 83, చీనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

జాబులు

వచ్చియొక్క జిల్లా జాతీయోపసంఘము

వచ్చియొక్క జిల్లా జాతీయోపసంఘ సమావేశము ఈ నెల 11 వ తేదీ శుక్రవారము, బెజవాడలోని శ్రీయుత అయ్యశ్రీమత కాశీశ్రీరాధాపురంతులగారి యింటిలో జరుగును గనుక సభ్యులెల్లకు వయచేయి ప్రార్థన.

జాతీయోపసంఘ నిర్వాహకార్యక్రమమును గురించి జరిగిన తీర్మానములను సారముగ ఆంధ్రజేతములో వివరించుటను గురించి ప్రస్తుతము తీర్మానము చేయించుటకును, ఏయే వ్యవస్థలను కొనసాగించ వలయునో, యొకటివేదికనును తయారుచేసి ఆ. భా. జా. సంఘమువారికి కంపుటగాను “మిజిల్లాలో చేయవలసిన పని యేమిగలదో, అందులో ఎంతవరకు చేయి పనికియుగ నున్నావో, మిజిల్లాలో పనియొక్క చేయవలసిన వలయుసాధనములేదయో, తప్పింకా కావ్యవసాధికను దయారు చేసి ది 10. వేది ఉదయములో పంపవలసినవి, ఆంధ్రవాక్య జాతీయోపసంఘమువారు తాము జారీచేయించియున్నారు. కనుక సభ్యులెల్లకు తప్పక వయచేసి ప్రాధికారము తయారుచేయించగలరని ప్రార్థించుచున్నాను.

మేట బావయ్య

సమావేశ కార్యదర్శి

పి. కృ. జాతీయోపసంఘము-బెజవాడ.

ఆంధ్ర విద్యుత్ ఫలములకు విజ్ఞప్తి

కాంగ్రెసు వారు కాలిఫోర్నియాలో జరిగిన ప్రథమ అఖిలభారత విద్యుత్ ఫలముల సమావేశములో నితరులకు అఖిలభారత ఫల సంఘమును నెలకొల్పటము తీర్మానించబడినది. విద్యుత్ ఫలములలో గూడ నవీకరించి, దాని యాజమాన్యముక్రింద సంఘము నెలకొల్పటము నిశ్చయించబడినది. కాంగ్రెసు మహాసభ కూడ ఈ సంఘము నెలకొల్పటము తీర్మానించువరకు నగి కరిగినది. విద్యుత్ ఫల సంఘము కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి యాజమాన్యముక్రింద నడుపుటను, నిర్వాహక వర్గము లన్నియు సంఘములోనే నిర్వహించుటను సంగీకరింపబడినది. విద్యుత్ ఫల సంఘమును నిర్మించి, పనులు కొనసాగించుటగాను తొమ్మిండుగురు నిర్వాహకవర్గముగా నేర్పరుపబడిరి. ఆ సంఘమునకు జనవరీ లాల్ నెహ్రూపండితుడు అధ్యక్షులుగాను, డాక్టరు హరిదాసుగారు కార్యదర్శిగాను నుండును. అదే సమయమున కాలిఫోర్నియాలో జరిగిన ఆంధ్రవాక్య జాతీయోపసంఘము సభలో, మనరాష్ట్రములో పనిచేయుటకు ఈ కిందివారిని కార్యనిర్వాహకముగా నెన్నుకొనిరి. మనరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకవర్గమునకు శ్రీ గంభీరమూడెం కుమారరాజుగారిధ్యక్షులుగను, జేత బొంధు జాతీయోపసంఘము వారే శ్రీరాధాపురంతులగారు సాధ్యులుగను, అయ్యింక జేత బొంధుమూడెం, కళా జేత బొంధుగారు కార్యదర్శిలుగను ఉండురు.

ఈ నూతన విద్యుత్ ఫల సంఘావళికితను గూర్చి వివరములు చర్చచేయవలసినదగునట్లు చేయి. మన పరిస్థితులలో విద్యుత్ ఫలములను సుకీర్తులుగా నుండుటవసరము. అందుకొరకు మన మొక స్థానంసంఘగా నేర్పడవలయును. మాలానా మహామృదాలిగారు కాంగ్రెసు ఆధ్వర్య ములగలించి మాట్లాడుచు, మనలో సహజ శక్తియు, సేవాశక్తియు మిక్కిలిగా నున్నను మనలో నుజ్జీవ లేదని వక్కాణించిరి. మరుటి రోజున జేత బొంధు మేటపపుడు పంతులుగారు, ఆంధ్రజేతములో ఈ స్థానంసంఘగా నేర్పడ వలసిన విద్యుత్ ఫలముల కట్టిన తయారు చేయు మని మాతో చెప్పిరి. ఈ సంఘములో జేరదలచినవారు అనామధానముగా ప్రమాణపత్రము సంతకము చేయవలయును. మిగిలినవిషయములు ముందు ప్రయత్నమును. ఇందు జేరదలచినవారు లెల్లరు నై ప్రమాణపత్రము సంతకముచేసి యాదిగురు చిరునామాకు పంప చేయునట్లు. కాంగ్రెసులో విజ్ఞప్తియొకటిగాను, ఆధికారులుగను, సహాయ సేవానులుగను వుండవలసిగాని, తమ తమ దళములలో వారిని ఈ విషయమై ప్రోత్సహించి, సహాయము చేయగలరని మామన. కాశీశ్రీరాధాపురంతులగారు సాధ్యులుగాను, అకాలిలలో సమయముగా నుండగలరని మహామృదాలి గారు సాధించిన యాంధ్రసంఘము, నేను సహాయోత్సాహముతో మన కాంతి ప్రాసంగ్యముగా జేతురు రని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్ర విద్యుత్ ఫల సంఘము. కళా, జేత బొంధుగారు, ముక్కామల, గోదావరి జిల్లా.

కృష్ణాజిల్లా, హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మానేజర్లకు విజ్ఞప్తి

కృష్ణాజిల్లా హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ పాఠశాలల మానేజర్ల ప్రభుత్వమువేతము 27-5-23 తేదీన బెజవాడలో శ్రీ వే. రాంజీరావు పంతులవారి ఆధికారముక్రింద జరుగబడినది.

జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కాన్ఫరెన్స్ మానేజర్ల ప్రాతినిధ్యముతో జరిగిన ప్రయత్నింకగా నాలుగు స్థానములకు నిర్ణయము చేయబడి యున్నది.

జిల్లా యంత్రము తాలూకా సంఘములు ఏర్పాటు చేయవలసినవి కొరియున్నాము. ఆ ప్రకారము కొన్ని పోట్లు జరుగుచున్నవి. క్రిందవోట్లకు వ్యతిరేకముగా ఏర్పాటుచేయవలయునని కొరచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా మానేజర్ల ద్వితీయ సమావేశము మే నెలలో జరుపవలసి యున్నది. ఆ సమావేశమునకు ముందు జిల్లా సంఘము సభ, తాలూకా వారుగారి సేవకీగాని ఇద్దరు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘము ఏర్పడి కాన్ఫరెన్స్ చేత ప్రాతినిధ్య మొందవలసినవి కొనుటనుగూర్చియు సంఘముయొక్క కట్టుబాట్లను గురించియు అలోచించుటకు ఫిబ్రవరి నెలలో సమావేశము జరుగవలసి యున్నది.

కనుక మాలానా లాల్ సేవకీ సంఘములకర్తవ్యము జిల్లా సంఘమునకు మొందవలసిన పన్నులను తెలియజరచవలసినదిగా కొరచున్నాము.

కొ. జేత బొంధుగారు,

కార్యదర్శి

పోరంకి } కృష్ణాజిల్లా హిందూ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ కృష్ణాజిల్లా పాఠశాలల మానేజర్ల సంఘము

నోటిసు

ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టుమునసపుకోర్టు ఆస్థానం 878/1923

వాదులు:—(1) లింగంశెట్టి వారయ్య (2) గాధంశెట్టి నుబ్బశెట్టి. సాక్షి: ప్రొద్దుటూరు.

ప్రతివాదులు:—(1) యమ్మడి (2) వైస్య (2) రామస్వామి సాక్షి: వెనుగొండ తాలూకా లాల్షెట్టి.

వాదులు ప్రతివాదులు వైస్య ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో ప్రోసోటు కావలసి 15-4-0 లకు వైస్య సంబంధ వాదనచేసి వున్నాడు. నడద నెంబరు 17-1-24 తేదీకి ప్రతివాదులు వాదన ఆరంభించుటగాను వాయిదావేయబడినది. నడద వాయిదానాటికి ప్రతివాదులు వాదన కానియెడల యెక్కువగా డిక్రీ చేయబడును.

ప్రొద్దుటూరు } 9-1-24 } డి. కృష్ణారావు వాదుల క్లర్కు

సక్సెస్ దంత చూరము

పండ్లను శుభ్రముగా నుంచుటకు దీనినే వాడవలయును.

ఇది సుఖకేతువు వస్తువులతో సేవ చేయవలసి. పలు నొప్పి మొదలగు వర్త సంబంధమైన సుఖ వ్యాధుల నివారకముగా నిది పొగొట్టును. దీనిని ఉపయోగించి నడి నీటితో నోటిని కడుగుట

చేత ఏకాగ్రధియు రాకుండుటయే గాక నోరు ఎల్లప్పుడు శుభ్రముగా నుండును. తమ బంధు మిత్రులకు దీనినే వాడవలసి చెప్పండి. దీని నుపయోగించుట కర్మము ఇంకొకటి చేయవలసినది మనము. దబ్బి (ఒక నెలకు ఒకసారి) చూరము గలది) లు అలవాటు. ఒక డబ్బాను మా. 1-0-0.

టి. ఎన్. స్వామినాథశాస్త్రి,

2 ఎ. ఆలంగార ప్లెటెస్, తిరునెల్వేళి, మదరాసు.

కలరా మాత్రలు

కలరా వేగునలెనే ఒకవిధమైన అంటువాద్యము. కలరా తగిన తెలుగు మందును తినటం అవశ్యము. దబ్బి 1-కి 12 మాత్రలు వెల యా 0-6-0. అమృతంజనము డిబో, మదరాసు - బొంబాయి.

గంజాం జిల్లా శాసనసభ్యుని ఎన్నికలు

(18, జనవరి, 1924)

ఓటరులకు సి. రామలింగారెడ్డి

ఎం. ఎల్. సి. గారి విజ్ఞప్తి

మిత్రులారా, యిప్పుడు జరుగనున్న రెండవసారి ఎన్నిక (రై ఎలక్షన్) జాతీయ ప్రామాణ్యముల విషయము దేశభియానముల పునరుద్ధరణ, జాతీయవాదము, ముత్యమైన ప్రతిభావక్త్రము కావగలు (వకీలమహిమ) శ్రీమాన్ కె. భూపాల రెడ్డిగారి ఎన్నిక విషయముల గురించి సమాచారమును

ప్రస్తుతమును చరిత్రను బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సిద్ధాంతమును, త్రోసివేయకు. ఉత్తమము రెట్టింపు విషయమున వారేమి చర్యచేసికొనవలయును అది! జరుగుటలేదు. కౌన్సిల్ మెంబర్లను నిరసించుట (విడిచివేయ) కడర్పనము బహిష్కరించు ప్రయత్నములందు పాల్గొలేదు.

మృత్యువు నిరంతర ప్రభుత్వముయొక్క కఠినమందొక అంగముగానున్నది. ప్రజల యొక్క సానుభూతి నిగోల్పించునది అట్టియిది. భాగ్యతాయుత ప్రభుత్వమును తిరిగి తెలియజేసినట్లు జాతీయవాద, అభ్యుదయ రథోదారినంటినారికి ఓటు నీయవలెను.

మహాత్ముని విడుదలగూర్చిన తీర్మానమే శాసనసభ్యులకు స్వరాజ్యవాదులు ప్రతిపాదించునట్లు ప్రభుత్వ మంతము, దీర్ఘిగాని ఎన్నికలందు స్వరాజ్యవాదులు రెన్నడును నున్నాడు. మదరాసు శాసనసభకు పానికసభలలో యిట్టి తీర్మానములు తోడ్పడటనే యిచ్చును. రథోదారికి ఓటునిచ్చి మహాత్ముని విడుదల తోడ్పడుము. మృత్యువు కడుమువారిని గాని, స్వరాజ్యవాదులను వారి కెప్పుడో నెడివారి గాని నమ్మరాదు. వారు ప్రజలకేరఫు యిట్టి రైత్యులను నమ్మరాదు.

రథోదారి బుద్ధిశాలియు, అనుభవజ్ఞుడు అని శాసనసభ్యులు విశ్వసింపవలెను అతడు జేయుటకు ఇదిగో అందోళన యందీయవలెను (ప్రభానము).

ఇతరరాష్ట్రముల చాలకరు జాతీయ వాదపక్షమును చూచి, మదరాసు యిప్పుడు తిరుగుబాటునకు పూనుకొనుచున్నది. రథోదారిని నమ్మినో మదరాసునకును ప్రజాపక్ష జాతీయవాదగా మార్చవలెను. రథోదారి గూర్చి పయత్నింపుడు. సి. రామలింగారెడ్డి

మద్రాసు రాజధానిలో ప్రసిద్ధిచెందిన గొప్ప రైన్ మిల్ వేలం ప్రకటన

గుంటూరు డి. కె. జానీ తా. చందూర గ్రామములో య 2,50 టెంట్లు విస్తీర్ణం గల శేరి భూమిలో కట్టబడిన విత్ డిం గులు యందులో పునరుద్ధరించు మెయిల్ వర్క్ గా రైన్ మిల్ ను 19-1-24 తేది తరువాత 7 నెలలు లగాయకు నకరు మిల్లనద్ద వేలంపాడి విక్రయించును. గనుక కావలసినవారు వేలం వ, తులకు లోబడి పాట సాక్షుకొనవలెను. మిల్లనద్దరం. గుంటూరు 20000 లా భాగ్యం కట్టి 17 కొట్లు. యన్ జన్, బాయిలరు మార్లు, వల్లభుడే హాం, మార్లలోకం వెసి తాలూకు 48 హార్లు పొరుగు ల ల్యాండ్ కేసు బాయిలరు. డిటా కంపెనీ తాలూకు 40 హార్లు పొరుగు కాంపాండు యన్ జన్, యన్ జల్ బర్లు రైస్ మిల్లర్, అ 4 1/2 ల గల రంబాన్ వల్లభుడే, అ 1 1/2 ల గల పుష్పమిల్లం కేసీ కోనూ 2 యందుకు సంబంధించిన యెలివే టర్లు, కంకలు, జల్లెలు, బెల్లులు, పాస్టింగులు, చుకాలు, నీటి పంపు వర్క్ గాలు గల కట్టెలు రైన్ మిల్.

N. B.—యంకా యందువిషయమై పూర్తి వివరములున్న వేలంబింభనలన్ను తెలుసుకొనవలెను యాక్రంద సంకేతము చేసినవారికి ప్రాసినయెడల తెలుపబడును.

యాదన:- కొల్లా కోటయ్య, కొల్లా కోటయ్య, కొమ్మూరి హనుమంత రావు త నా రి. మద్ది వెంకటరంగయ్య

అనుభూతయోగ రత్నావళి

(అమృతయోగములు)

(1) జ్వరములకు:— సాధారణముగా చీటికిమాటికి వచ్చుచుండు జ్వరములకు మిక్కిలికావలయును యిచ్చిన మారించును.

(2) జ్వరములతో ఒప్పుకొప్పులు గలిగియుండిన మిక్కిలికావలయును తాటిబెల్లమునుదా చేర్చియిచ్చిన మారించును.

(3) జ్వరములతో దాహము గలిగియున్నచో అంబుద్ధి నిమ్మరసముతో చాచి తాగుటకు పట్టించిన వప్పి మారించును.

(4) మంచి మంత్రమువల్లము నూరి కందిగించుటలె మృత్యు చేసి ధూమకొండవలెను ముంగిరిన బిడ్డలకు తెల్లని, కచ్చని విరేచనము లుచుండుట మారించును.

(5) నిమ్మకాయలను నూరి కందిగించుట అంబుద్ధి నిమ్మ యిచ్చిన జ్వరములలో గాని అతర సమయములలో గాని గలిగిన వాంతులు మారించును.

(6) కొంతమార్లు బెల్లము సమయముగాజేర్చి నూరి కందిగించుట అంబుద్ధి నిమ్మ పుచ్చుకొనిన అమవారము, అశ్విన్ నూరిండును.

(7) ఇంగున 1 భాగ, తానెము 2 భాగ, కొండ్లి 3 భాగ, గచ్చ 4 భాగ, వీనిని చూర్చించి, 5-6 గురిగించి ఎత్తు ఉష్ణదక మతో పుచ్చుకొనిన కడుపులో అకస్మాత్తుగా గలగునొప్పులు (కూలు) మారించును.

(8) ఇతరములను, వామ, కొండ్లి, సైథరలను నూరి కందిగించి 10-12 గురి ఎత్తుచూర్చుము ఉష్ణదకమతో పుచ్చుకొనిన అశ్విన్ నూరిండు మారించును.

(అయ్యుత్తరచంద్రిక)

మదరాసు అందు సదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్ (ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట 1924 సం॥ మార్చి 1 నుండి, యం. యన్. యం. రైల్వే ఇంటర్మీడియట్ మెయిలులో కింది ప్రకారపు చార్జీలు మెయిలు 1 కి 0.0-0.5 నుండి 0.0-0.5 కు తగ్గించబడును

జులాబ్ మాత్రలు

వెల దర్జీ 1.కి 0.0-0.5 వి. పి. సహా 0.13-0 మలము సకాలమునకు సరిగా వెదలకుండున అకలి మంద గించి పొత్తికడుపు ఉల్బి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును. దీనిను రాత్రి ఒకమాత్రము తీనిన మలబద్ధిగను మారి, అకలికలిగి కఠిరమున కారోగ్యము కలుగును. వీటిలో నేపాళము చేర్చబడి యుండలేదు. ఈ మాత్రలవలన విశేషముగా విరేచనములు కావు. అమృతాంజనము దీనిలో, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు-తాళములు

మంకలికత్తులు. అగ్రహారములకు చేయబడినవి. తెలుసునది. తెలుసే ఫలకాంబులగుట ప్రాయము. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్ కట్టెలు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. 8081 పెద్దాపురం. (గోపామిట్టా) తెలంగాణ అధికారి: "ఇంద్ర ప్రస్థ" పెద్దాపురం.

చెన్నపురి బజారుధరలు

జనవరి 11-న తేది శుక్రవారము

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (1) భాగ్యములు, కసియాలా కా 1.కి రు 45.0-0, మొదలు 55.0-0 వరకు, బియ్యము బస్తాలు మొదలు. వరకు, మొదలు కేసారిది ,, న 45 గలది రు 18.8-0 18.12 0, కెలారది ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0, డిల్లీది ,, డిటా ,, 16.0-0 16.8-0, రానుల గూ. 164 బస్తా 1.కి ,, 8.8-0, నవ్వులు ,, ,, 28.0-0 24.0-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (2) వస్త్ర భాగ్యములు, కందులు బస్తా 1.కి 208 క, 12.0-0 రు 18.4-0, కేసారిది ,, డిటా ,, 11.4-0 11.12-0, కేసారిది ,, డిటా ,, 12.8-0 12.18-0, వినుములు ,, డిటా ,, 18.0-0 18.12-0, ఉలములు ,, డిటా 164 ,, 7.4-0 7.8-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (3) నూనె వస్తువులు, నవ్వులమున కా 1.కి రు 180.0-0 185.0-0, కేసారిది 1.కి ,, 14.0-0 26.0-0, కొండాపురం కేసారిది 1.కి ,, 60.0-0 62.0-0, యితర ప్రదేశము ,, 55.0-0 58.0-0, కేసారిది గానుగ కా 1.కి రు 145 మిమ. గానుగ 140 అమడము నూనె కా 1.కి రు 170.0-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (4) చిల్లర వస్తువులు, చాంతములు కా 1.కి రు 285.0-0 240.0-0, సూరములు ,, రు 200.0-0 205.0-0, విరకకాయలు (గుంటూరు) కా 1.కి రు 20.0-0 105.0-0, గుంటూరుకాయలు నీటిమంద నులుగు 1.కి రు 45, 50, కాళహస్తి పొయకట్లు ,, రు 60, 70, బెల్లము కా 1.కి రు 50.0-0 65.0-0, మిరియండు కా 1.కి రు 85.0-0 56.0-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (5) ఇనుము, పట్టాలు రథం కా 1.కి రు 32.0-0 38.0-0, చదరం ,, 34.0-0 35.0-0, కవుండు ,, 36.0-0 44.0-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (6) లోహములు, వెండి 100 రులుగు రు 78.0-0 81.0-0, బంగారము, రులుగు 1.కి రు 24.8-0 25.0-0, కర్రను 1.కి 15-15.6, ఇత్తడి కా 1.కి రు 275.0-0 280.0-0, కాసి డిటా రు 315.0-0 320.0-0, అస్కా వెక్టర కా 1.కి రు 54.4-0 54.10-0

Table with 4 columns: Item, Price, etc. (7) రంగులు అలిజరైను, అల్లకప్పుడు 20 డిగ్రీలు రు 125.0-0, పొట్టి కప్పుడు డిటా రు 125.0-0

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, Bombay. జాండు పర్యాటికల్ వర్కుసు లిమిటెడ్, బొంబాయి. మొదటిరకం చంద్రప్రభా మాత్రలు ఇవి కలెక్షన్ లోపాధి స్థానము, మౌక్తిక భస్మము, మొదలగువాటిని శిర్షి శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. మూత్రములో కలిసిపోవు కుక్కము, మూత్రమునందు శీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నడుమనొప్పి, వారకోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీ సంబంధమైన అల్లువాద్యముల మొదలగువికల్పక కుడరము. ఒక రులుగు బొంబాయిగుల బుడ్డి 1.కి భక రు 1/5/0 4 బుడ్డు ఒకసారి అర్ధరసము వంపిన ప్యాకెటు పొంబాయి యిశాము. మా బొంబాయి గూర్చి యిశాముగా వంపబడును Sole Agents H. Damodar & Co., 43 China Bazaar Road, Madras.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదారకును

చక్కనిదబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మసి (లిమిటెడ్) 185, మాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనతి బి. ఏ. ఎమ్. బి. అండు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.
అనుమతిచెందిన మూలధనము రూ 300,000. వసూలైన మూలధనము రూ 1,30,054.

5000 న మోనాలు ఉచితముగా పంచివెట్టబడును

సాటిలేనటువంటి, పూర్వకాలపు శాస్త్రయుక్తమగు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు
స్వచ్ఛముగా తయారుజేయబడును. మేము తయారుచేసినది మిక్కిలి మరుకు గలదని, స్వచ్ఛమైనదని
నమ్మించుటకు, ఉచితముగా నమోనాలు పంపుటకు సిద్ధముచుకొంటిమి.

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస

శుభ్రతను, దోషరహితమును సాటిలేనిది. ప్రతివానికి మంచి బలపథ ఔషధము, పుష్టికరమైనది. శరీరప్రకృతిని బలపరు
చును. అకలిని వృద్ధిచేసి దేహమును పెంచును.

దుర్బలము గల ప్రతివరమును, దగ్గును, చలి, ఉబ్బసపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలశంక, వృద్ధాప్యము మొదలగు
రోగములకు అమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, రుతువులేని స్త్రీలకు, గొడ్డుతనము తొలగించును.

కాడలివర్ ఆయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.

ధర:—10 తులాలు (20 దినములకు వాడరావలసి) రూ. 1/- 40 తులాలు రూ. 3/-

కాటలాగులు కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజెంట్లు:—మెర్రు అర్విస్ అండు కో., నెం. 176, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మెర్రు థాథా అండు కో., 160, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి

1110

మా ఔషధములవల్ల గుణము లేనిచో సొమ్ము వాపనివ్వబడును

మా ఔషధములు ఉపయోగించువానికి, యికను వైద్యులతో అవసర ముండదు. రోగులకు,
విరోగులకు చాలా మంచియు నిచ్చును.

ఆశ్చర్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!!

తరుణామృత లేహ్యము:— యీ దివ్య ఔషధము అంబరు, శ్రేష్ఠమైన
వనమాలికల జేర్చి, మిక్కిలి శుద్ధముగా తయారు
చేయబడినది. ధాతువును వృద్ధిజేయును. శుక్లవర్ణము, బలహీనము, మూత్రవ్యాధి, నపుంసకత్వము

మొదలగువాటికి తప్పక గుణమిచ్చును. మరియు ఉష్ణ పంబంధమైనవ్యాధులు మూలవ్యాధి, గ నెరియా, మొదలగు స్త్రీ సంబంధమైన
వ్యాధులు ఇత్యక్షక అవసరములేకనే దీనిచే నివారణయగును. స్త్రీ, పురుషులు ఆచారవృద్ధులు సహా నిస్సంశయముగా
సేవింపవచ్చును. 20 తులములు గల డబ్బీ 1-కి రు 0-10-0. పోస్టుఖర్చులు చేయ.

అమృత దీపన్:—అన్ని యిండ్లయందును మాఖ్యముగా నుంచుకొనబడినది. శకలవిధ జ్వరములు, కలరా, ప్లేగు,
ఒడలునొప్పులు, దంకిమూల, చెవిపోటు, నేత్రరోగములు, స్త్రీలకు ఋతుశాలముందు

కలుగునొప్పులు, కడుపులోని బల్బలు, కడుపునొప్పి, అజీర్ణవాతము, దగ్గులు, రక్తమనము, పార్శ్వకోప్పలు, తామర, గజ్జి, దురద,
జలుబు, రుణనొప్పి, తక్షణమే నివ్వించును. అనుపాన విశేషములవల్ల యింకను అనేకవ్యాధులు నివృత్తి చేయ బడతాయి. ఒకచుక్కను
తాంబూలముతో సేవించిన నోటిరగంధమును పోగొట్టి మంచి ముదాపనిచ్చును. కఫమువారించి, స్వరమును వికసించును.

గాయకులకు చాలా మంచిది. సీసా 1-కి రు 1-0-0 పోస్టు ఖర్చు చేయ.

1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెస్ వైసేరు, మద్రాసు, 2. ఎ. రంగయ్యగారు అండు
బడ్డన్ నెం. 18 బండగవీధి మద్రాసు, 3. ఆర్ పార్థసారథి శెట్టి, రాధాబజారు పోస్టుఆఫీసుయెగుట, చైదాపేట,
మద్రాసు, 4. నాటం రామలింగయ్యగారు మెయిన్ రోడ్డు కాకినాడ, 5. తూతా. రామారావు సోదాపాక్షిక్రి, యెల్లూరు, కృష్ణా
జిల్లా 6 స్వామిశెట్టి శ్రీరాములు, బట్టగొట్టువారు, బెజవాడ,
మద్రాసు:— మా ఔషధములు హిందూదేశమునందు ఎల్ల చోట్లయందును అమ్ముబడుచున్నవి. ఏజెంట్లుగా నుండగోరువారు.

శుభిగుణ విలాసమునకు వ్రాసిన వరకులు తెలుపబడును.

తండ్రినిలాసం: వర్మాపామిడి. ప్రొవైటరు, డాక్టరు యం. బి. ఆర్. వర్మా, పామిడి, (జిల్లా-అనంతపురం)

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

వీటినివాడుటచే ఆశుమన్ను, అంబము, ఆరోగ్యము మొ
దలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి స్థితిలో
నైనను మంచిగుణము నిచ్చును 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధర రు 1
తైల్యవిద్య కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

కాజువైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

రత్న పురుష లేహ్యం

శుక్లవర్ణమును తప్పక తగ్గించును. బలహీనతపోగొట్టి, బల
ము కలిగించును. శుక్లమేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్ర రోగము
అనుదా యాదులవల్ల తగ్గును. శుభవ్యాధులవలన చెడినరక్త
మును బాగుచేయును. శే డ 0-4-0.

శగ లేహ్యం

విశాకిశగనైన తగ్గించు ఆస్థితమందు. కధ్యములేదు.
డబ్బీ రు 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం-గోదావరి జిల్లా

“బైరాగి చిటికీలు” 1098

పోస్టుఖర్చు సహా 2 ప్రతులు రూ 1, ఒకప్రతి 0-11-0
ఇందు గొప్పమహాత్ములవలన గుంపా ప్రమైన అనేక
పరమహంసస్థితియు, శుద్ధికియు, అద్భుత జైల్యురహస్యములు
గలవు. ఈ గంధము గోరొత్తకారకమై ప్రయోగించబడినది.
ఇది ప్రతియింటను తప్పక వుండేతగినది ఎల్లవారు బోధపడును.
ఇందలి పరమహంసస్థితియు చేసి శుభింపుడు. 1098
ఆంధ్ర గంధాలయము, విజయనగరం.

జ్వరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని అయిదువూటలు సేవించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి పురాణాంజనము మొదలగు నమస్త వ్యాధులు మోనును.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలలపాలిటి సంచీవి:— మేహము, నిక్కా, పిష్ట
వర్ణము, నిస్సత్తుక, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి
మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని. తా
పొచ్చిని, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును.
డబ్బీ రు 1-4-0. వి. పి. చార్జీ 0-8-0 (తెలియ)
రోజుపున్న లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును సోగొట్టి
కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతాంజనము
15 తు. డబ్బీ రు 0-10-0, వి. పి. చార్జీ 0-7-0.
పి.కె. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపే, నెల్లూరు జిల్లా